

**IZVJEŠTAJ
O PROVOĐENJU
OKVIRNOG SPORAZUMA O SLIVU RIJEKE SAVE
ZA PERIOD 1. APRIL 2018. – 30. JUN 2019.**

**8. sastanak država strana Okvirnog sporazuma
Sarajevo, 24. oktobar 2019.**

SADRŽAJ

PREDGOVOR	5
1. Uvod	6
2. Integralno upravljanje vodama.....	8
2.1. Upravljanje riječnim slivom.....	8
2.2. Upravljanje poplavama	9
2.3 Sprečavanje i kontrola akcidenata.....	12
3. Plovidba	14
3.1. Obnova i razvoj vodnog puta na rijeci Savi	14
3.2. Sigurnost plovidbe i povezani tehnički standardi	15
4. Upravljanje podacima i informacijama	19
4.1. Geo-informaciona pitanja.....	19
4.2. Hidrološka i meteorološka pitanja.....	20
5. Međusektorska i razvojna pitanja.....	22
5.1. Prilagođavanje na klimatske promjene	22
5.2. Nexus procjene u slivu rijeke Save	22
5.3. Održivi riječni turizam	22
5.4. Zajednički akcioni plan za sliv rijeke Save – nastavak aktivnosti	22
6. Pravna i finansijska pitanja	24
6.1. Pravna pitanja.....	24
6.2. Finansijska pitanja.....	26
7. Saradnja i uključivanje zainteresiranih strana	27
8. Sažetak postignuća i preporuke za dalji rad	30
DODACI	32
DODATAK I. Popis tijela država strana nadležnih za implementaciju Okvirnog sporazuma	33
DODATAK II. Popis članova i zamjenika članova Savske komisije.....	35
DODATAK III. Međunarodni sporazumi relevantni za sliv rijeke Save.....	36
DODATAK IV. Popis projekata u vezi s Okvirnim sporazumom.....	39
DODATAK V. Odabrani događaji koje je organizovala ili suorganizovala Savska komisija za vrijeme izvještajnog perioda	42
DODATAK VI. Popis skraćenica	44

PREDGOVOR

Na samom početku, želim naglasiti da je ovaj sastanak država strana Okvirnog sporazuma organiziran prije "uobičajenog" perioda od dvije godine između dva sastanka. Po mom mišljenju, to je dobar znak, koji ukazuje na činjenicu da je na ovom sastanku trebalo predstaviti ili usvojiti neke konkretne rezultate saradnje zemalja sliva rijeke Save, a taj sastanak je najviši mehanizam donošenja odluka u skladu sa Okvirnom sporazumu.

U tom smislu, želim naglasiti dva vrlo konkretna rezultata: (i) pripremu prvog zajedničkog Plana upravljanja rizicima od poplava u slivu rijeke Save, koji je ovdje predstavljen kao službeni prijedlog Savske komisije te (ii) dovršetak vrlo složenog zajedničkog napora – uspostave operativne verzije Sistema za prognozu upozorenje na poplave u slivu rijeke Save.

Značajni naponi uloženi su i u svim drugim područjima saradnje, kako bi se ostvario dalji napredak u provođenju Okvirnog sporazuma. U *upravljanju vodama* ostvaren je značajan napredak kad je riječ o pripremi drugog Plana upravljanja slivom rijeke Save. U području *plovidbe* naponi su bili usredsređeni na uklanjanje uskih grla na kritičnim sektorima plovnog puta rijeke Save te na nastavak rada na standardima u vezi s plovidbom, u skladu s najnovijim napretkom u Uniji u tom području. Kad je riječ o razmjeni podataka i informacija, značajno su poboljšani i geografski i hidrološki informacioni sistemi. Među konkretnim proizvodima, koji su ujedno primjer dobre saradnje zemalja kroz Savsku komisiju, želim spomenuti hidrološki model za cjelokupni sliv rijeke Save, koji se trenutno nadograđuje, te hidraulički model rijeke Save i glavnih pritoka koji je isporučen zemljama na korištenje 2019. godine.

Pažnju sve više posvećujemo pitanjima održivog razvoja. Nakon pripreme *Zajedničkog akcionog plana za sliv rijeke Save* 2017. godine kao programskog dokumenta kojim se ocrtava put daljeg razvoja regije, Savska komisija je aktivno

učestvovala i u nastavku aktivnosti – pripremi *Programa za integrirani razvoj koridora rijeke Save i Drine*, pod vodstvom Svjetske banke, pružajući nužne informacije te kroz sastanke i dijalog s predstavnicima banke. Komisija je također uložila značajno vrijeme u pripremu projektnih prijedloga usmjerenih na podršku planiranim aktivnostima, u skladu s Okvirnim sporazumom i njegovim važećim protokolima.

Dužna pažnja posvećena je uključivanju zainteresiranih strana, ponovo s naglaskom na uključivanje mladih generacija u rasprave o relevantnim pitanjima na nivou sliva.

Postoji sve veći interes za rezultate saradnje među zemljama u sklopu Savske komisije. Tokom proteklog perioda predstavili smo svoj rad i iskustva na raznim međunarodnim događanjima, a ujedno smo bili i domaćini predstavnicima institucija s gotovo svih kontinenata.

Želim naglasiti kako mi je izuzetna čast da predsjedavam međunarodnom organizacijom kakva je Savska komisija.

Na kraju ovog kratkog obraćanja, u svojstvu predsjedavajućeg Savske komisije želim zahvaliti svima onima koji su pružili doprinos ostvarenim rezultatima: nadležnim institucijama država strana, predstavnicima zemalja u stručnim grupama Komisije, Sekretarijatu, mojim kolegama članovima Komisije, kao i svim drugim pojedincima i ustanovama koji su dali doprinos našem radu te pružili podršku našim programima i projektima.

Radujem se nastavku tog zajedničkog rada i u budućnosti.

Igor Pejić
predsjedavajući Međunarodne komisije za
sliv rijeke Save

1. Uvod

Okvirni sporazum o slivu rijeke Save (Okvirni sporazum) potpisan je 3. decembra 2002. godine u Kranjskoj Gori, a stupio je na snagu 29. decembra 2004. godine. Riječ je o jedinstvenom međunarodnom sporazumu kojim se integriraju svi aspekti upravljanja vodnim resursima.

Ključni cilj Okvirnog sporazuma je prekogranična saradnja kako bi se ostvarili sljedeći ciljevi:

- uspostava međunarodnog režima plovidbe na rijeci Savi i njenim plovnim pritokama,
- uspostava održivog upravljanja vodama u slivu rijeke Save, te
- preduzimanje mjera za sprečavanje ili ograničenje opasnosti te smanjenje i uklanjanje štetnih posljedica, uključujući posljedice poplava, leda i suša te incidenata koji uključuju ispuštanje po vodu opasnih materija.

Osnovna načela propisana Okvirnim sporazumom uključuju sljedeće:

- saradnju na temelju suverene jednakosti, teritorijalnog integriteta, uzajamnih koristi i dobre vjere kako bi se ostvarili ciljevi Okvirnog sporazuma, kao i na temelju redovne razmjene informacija u slivu, saradnje s međunarodnim organizacijama i usklađenosti s Okvirnom direktivom o vodama Evropske unije (2000/60/EC), te
- razumno i pravedno korištenje vodnih resursa, kroz primjenu mjera usmjerenih na osiguranje integriteta vodnog režima u slivu i smanjenje prekograničnih uticaja uzrokovanih privrednim i drugim aktivnostima država strana, uz poštivanje "načela nenanošenja štete".

Okvirni sporazum o slivu rijeke Save provode države strane kroz svoje određene nacionalne institucije. Provođenje koordinira Međunarodna komisija za sliv rijeke Save (Savska komisija, ISRBC). Savska komisija sastoji se od po dva predstavnika svake države strane, jednog člana i jednog zamjenika člana. Savska komisija zadužena je za niz zadataka i odgovornosti kako je to definirano Aneksom I uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save – Statutom Međunarodne komisije za sliv rijeke Save te ima sposobnost donošenja odluka o vlastitom radu, budžetu i postupcima, kao i u području plovidbe te pružanju preporuka o svim drugim pitanjima. Stalni Sekretarijat, sa sjedištem u Zagrebu, djeluje kao izvršno tijelo Savske komisije. Vrijednu podršku Savskoj komisiji pruža šest stalnih stručnih grupa, tri *ad hoc* stručne grupe i jedna projektna stručna grupa koje su trenutno aktivne.

Savska komisija održala je 51 redovnu i posebnu sjednicu od svog osnivanja 27. juna 2005. godine. Pored toga, organizirano je i šest strateških sastanaka Savske komisije kako bi se raspravila pojedina strateška pitanja. Tokom izvještajnog perioda (1. april 2018. – 30. jun 2019. godine) organizirane su tri redovne sjednice Savske komisije.

Redovni Sastanak strana (MoP) treba se održati najmanje jednom svake dvije godine, pri čemu je glavni cilj da se osigura stalno praćenje provođenja Okvirnog sporazuma. Na sastancima Strana prati se rad Savske komisije, donose se odluke na bazi prijedloga i preporuka Savske komisije te se pruža usmjerenje za dalje aktivnosti koje mogu biti potrebne u svrhu ostvarenja ciljeva Okvirnog sporazuma.

Dosad je održano sedam sastanaka država strana: u Zagrebu 1. juna 2007. godine; u Beogradu 1. juna 2009. godine; u Brdu 31. maja i 1. juna 2011. godine; u Sarajevu 31. maja 2013. godine; u Zagrebu 2. decembra 2014. godine; u Beogradu 1. juna 2016. godine te na Bledu 7. juna 2018. godine. Pored toga održana su i dva ministarska sastanka (u Beogradu 16. juna

2014. te u Brčkom 6. jula 2015. godine) kako bi se raspravilo aktuelno stanje provođenja Okvirnog sporazuma, s posebnim naglaskom na pitanja zaštite od poplava.

Slika 1. Sedmi sastanak država strana – Bled, 7. juna 2018.

U skladu s članom 14. Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save, Savska komisija je dužna da podnosi izvještaje o provođenju Okvirnog sporazuma sastancima Strana. Ovaj Izveštaj obuhvata ključna dosad ostvarena postignuća u provođenju Okvirnog sporazuma, usredsređujući se na period od 1. aprila 2018. do 30. juna 2019. godine.

Snaga konvencija i njihovih protokola primarno leži u njihovom uspješnom provođenju na nacionalnom nivou. U skladu s Metodologijom trajnog praćenja provođenja Okvirnog sporazuma, sve države strane podnijele su putem tijela navedenih u članu 6. Okvirnog sporazuma nacionalne izvještaje o provođenju Okvirnog sporazuma, uključujući zakonodavne, regulatorne ili druge mjere koje su preduzele s ciljem provođenja odredbi Okvirnog sporazuma u praksi. Sedmi nacionalni izvještaji tako pružaju dobru priliku za ocjenjivanje napretka u ostvarivanju ciljeva određenih Okvirnim sporazumom, koristeći analizu postojećeg stanja i trendova u područjima upravljanja vodama i plovidbe, kao i aktivnosti preduzetih u svrhu provođenja Okvirnog sporazuma na nacionalnom nivou, a ujedno pružaju dobru priliku i za razmatranje potrebnih dodatnih napora. Glavni zaključci nacionalnih izvještaja ugrađeni su u ovaj sažeti izvještaj. U skladu s Metodologijom, dostupne su i integralne verzije svih nacionalnih izvještaja na internet stranici Savske komisije (www.savacommission.org).

Detaljan pregled aktivnosti i rezultata ostvarenih tokom izvještajnog perioda predstavljen je u poglavljima 2-8 ovog izvještaja. Dodaci izvještaju, pruženi u svrhu upotpunjavanja informacija, sadrže popise nominiranih nacionalnih institucija država strana (Dodatak I); članova i zamjenika članova Savske komisije (Dodatak II); međunarodnih sporazuma relevantnih za sliv rijeke Save (Dodatak III); projekata povezanih s Okvirnim sporazumom pokrenutih, provedenih ili u fazi provođenja tokom izvještajnog perioda, kao i planiranih projekata (Dodatak IV); odabranih događanja koje je Savska komisija organizirala ili koorganizirala (Dodatak V). Popis skraćenica pridodan je kao Dodatak VI Izvještaju.

2. Integralno upravljanje vodama

Tokom izvještajnog perioda uloženi su značajni napor u nastavak svih aktivnosti u vezi s integralnim upravljanjem vodama, uključujući aktivnosti u vezi s drugim ciklusom planiranja upravljanja riječnim slivom, upravljanjem rizicima od poplava, pitanjima nanosa, sprečavanjem akcidenata, kao i aktivnosti u vezi s razvojem povezanih integriranih sistema, uključujući dalja poboljšanja hidroloških i hidrauličkih modela.

Uprkos tome, vrijedi posebno naglasiti dovršetak prvog zajedničkog Plana upravljanja rizicima od poplava (Sava FRMP) te uspostavu i početak operativnog korištenja Sistema za prognozu i upozorenje na poplave u slivu rijeke Save (Sava FFWS) kao najmjerljivije rezultate u zajedničkim naporima zemalja partnera.

Uzimajući u obzir činjenicu da se glavna aktivnost provodi kroz projekte, ulažu se značajni napor u pripremu raznih projekata usmjerenih na podršku ostvarivanju ciljeva u prioritetnim područjima saradnje o kojima su se države strane sporazumjele.

2.1. Upravljanje riječnim slivom

Izrada Plana upravljanja slivom rijeke Save (Sava RBM plana) zahtijeva se u skladu sa članom 12. Okvirnog sporazuma i predstavlja najznačajniji zadatak u ostvarivanju jednog od konačnih ciljeva Okvirnog sporazuma – uspostavi održivog upravljanja vodama u slivu rijeke Save. Aktivnosti drugog ciklusa planiranja upravljanja riječnim slivom započele su 2015. godine nakon što je prvi Plan odobren na Petom sastanku država strana (održanom u Zagrebu, 2. decembra 2014. godine), a u međuvremenu su nastavljene. Na temelju druge Analize sliva rijeke Save i privremenog pregleda značajnih pitanja upravljanja vodama u slivu rijeke Save, dokumenata koje je Savska komisija usvojila 2017. godine, pripremljen je nacrt 2. Sava RBM plana. Nacrt plana, po prirodi dokument koji se trajno razvija, pripremljen je uz posebnu pažnju posvećenu slabostima i nedostacima identificiranim tokom pripreme prvog plana.

Strane Okvirnog sporazuma potvrdile su na 7. sastanku država strana svoju posvećenost osiguranju prikladnih ljudskih i finansijskih resursa za pripremu 2. Sava RBM plana. Dalji koraci u pripremi 2. Sava RBM plana provode se na stručnom nivou, kroz djelovanje povezanih stručnih grupa Savske komisije. No, za izradu cjelovitog Sava RBM plana smatra se nužnom vanjska finansijska pomoć. Fond za regionalnu suradnju Evropskog privrednog prostora (EPP; EEA) i Norveške uočen je uočeni su kao prilika za dobivanje te vrste podrške. U tom smislu, u junu 2018. godine, pripremljen je i tom fondu dostavljen nacrt projekta pod nazivom *"Razvoj tehničke osnove za međunarodno planiranje upravljanja riječnim slivom u slivu rijeke Save: inovativno prevladavanje nedostataka u prekograničnom upravljanju vodama"*. Glavni cilj projekta jest priprema 2. plana upravljanja slivom rijeke Save, čime bi trebalo prevladati glavne nedostatke prvog plana koristeći inovativne i najsavremenije metodologije u prekograničnom upravljanju vodama, a ujedno se namjerava iskoristiti dijeljenje znanja i razmjena najboljih praksi u upravljanju riječnim slivovima u Evropi, a naročito u slivu rijeke Dunav. Projektni prijedlog prošao je prvu selekcijsku fazu kao jedan od 40 prijedloga među više od 700 dostavljenih prijedloga. Cjeloviti projektni prijedlog pripremljen je za podnošenje u julu 2019. godine, za drugu i završnu fazu ocjene.

Protokol o upravljanju nanosom koji je stupio na snagu u oktobru 2017. godine omogućuje razmjenu informacija među državama stranama putem Savske komisije o planiranom vađenju nanosa na godišnjoj osnovi. U tu svrhu Savska komisija pripremila je te u martu 2019. godine stranama prosljedila obrazac za pružanje traženih informacija. Relevantne informacije o lokaciji i vrsti vađenja nanosa, procjeni kvalitete i količine nanosa te informacije o zbrinjavanju i tretiranju nanosa očekuju se od nacionalnih nadležnih tijela do proljeća/ljeta

2019. godine. Strane će do kraja marta 2020. godine podnijeti izvještaj o realizaciji aktivnosti tokom 2019. godine.

Uzimajući u obzir činjenicu da je poljoprivreda blisko povezana sa upravljanjem vodnim resursima, u februaru 2019. godine, u saradnji sa ICPDR-om, organizirana je Regionalna radionica o izazovima i potrebama vodnog i poljoprivrednog sektora u regiji Save. Glavni cilj radionice bio je da se stekne detaljniji uvid iz savske regije na temu izazova, potreba, interesa, očekivanja i ograničenja tih sektora te ujedno doći do razumijevanja koji alati i mjere javnih politika stoje na raspolaganju ili se planiraju uvesti, ili pak i dalje nedostaju u zemljama sliva rijeke Save, a mogli bi pomoći u ostvarenju održive poljoprivrede u regiji. Preporuke s radionice će doprinijeti daljoj razradi dokumenta sa smjernicama kao strateškog okvira koji pruža dosljedne pristupe u okviru kojih zemlje dunavskog sliva mogu integrirati svoje pojedinačne nacionalne metode, u čemu će ih se poticati.

2.2. Upravljanje poplavama

Dovršetak Plana upravljanja rizicima od poplava u slivu rijeke Save (Sava FRM plana) te početak operativnog korišćenja Sava FFWS-a predstavljaju glavna postignuća tokom izvještajnog perioda, kako je ranije spomenuto.

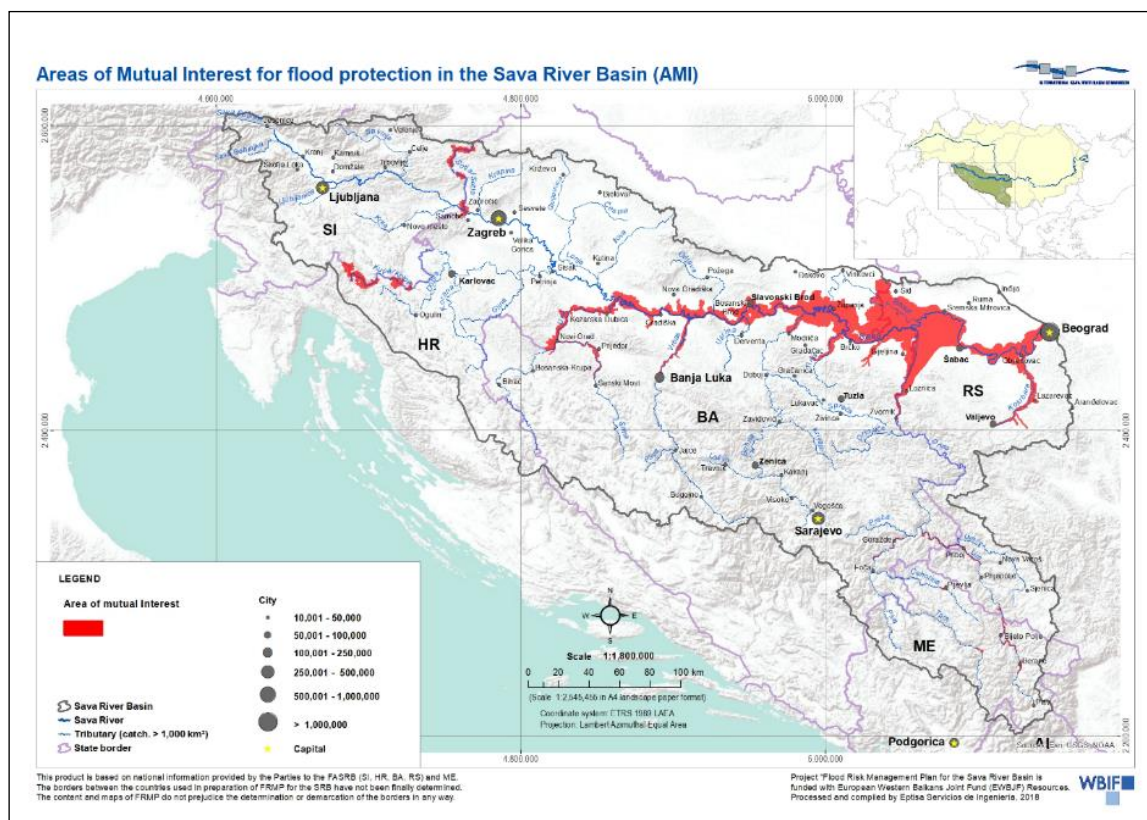
Zajednički Sava FRM plan pripremljen je u skladu s Protokolom o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum, kao i u skladu s Direktivom Evropske unije o suzbijanju poplava (2007/60/EZ). Planom se uspostavljaju zajednički ciljevi upravljanja rizicima od poplava na nivou cijelog sliva te se osigurava dosljedan i koordiniran pristup u upravljanju rizicima od poplava u slivu. Treba naglasiti da je, pored samih država strana, i Crna Gora također bila aktivno uključena u izradu plana, osiguravajući time integritet planiranja za cjelokupni sliv.

Zajedničko razumijevanje ciljeva upravljanja rizicima od poplava na temelju uzajamnog interesa u slivu rijeke Save, kao i identificiranje uzajamnih koristi za zemlje sliva rijeke Save, predstavljali su temelj za pripremu skupa mjera koje zbog svog obima ili uticaja ne mogu značajno da povećaju rizik od poplava na području druge zemlje ukoliko te mjere nisu koordinirane i ukoliko se u vezi s njima ne osigura saglasnost među zainteresiranim zemljama.

Članom 6. Protokola o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum uspostavlja se obaveza identificiranja područja od zajedničkog interesa (AMI) za zaštitu od poplava na nivou sliva rijeke Save, kao osnovnih jedinica za analizu rizika od poplava u Sava FRM planu. U skladu s tim, identificirano je 21 takvo područje, s ukupnom površinom od 5.659 km², što predstavlja 5,8% područja sliva rijeke Save, a riječ je o prostoru gdje živi 1,4 miliona ljudi.

U područjima od zajedničkog interesa identificirano je 38 strukturnih mjera, ukupne vrijednosti veće od 250 miliona eura. Te mjere definirane su na osnovu nacionalnih planova upravljanja rizicima od poplava u Hrvatskoj i Sloveniji te na osnovu planskih i strateških dokumenata u Bosni i Hercegovini, Srbiji i Crnoj Gori. Nacionalne mjere predstavljene u Sava FRM planu pružaju doprinos smanjenju mogućnosti dupliciranja radova, u svrhu smanjenja rizika i ublažavanja posljedica poplava na nivou sliva rijeke Save.

Identificirane su i 42 nestrukturne mjere. Uglavnom se odnose na cjelokupna područja od zajedničkog interesa ili na sliv rijeke Save u cjelini. Tokom identificiranja nestrukturnih mjera posebna pažnja posvećena je prikupljanju podataka, pripremi studija i drugim aktivnostima usmjerenim na poboljšanje osnova za idući ciklus planiranja.

Slika 2. Područja od zajedničkog interesa za zaštitu od poplava u slivu rijeke Save – nacrt Sava FRMP-a

Plan ujedno obrađuje odnos predloženih mjera i Sava RBM plana, a pružena je i preliminarna procjena strukturnih mjera po raznim parametrima. U planu se sažeto obrađuju i klimatske promjene te njihov mogući uticaj na rizike od poplava.

Analizirani su i koordinacioni mehanizmi i saradnja na nivou sliva rijeke Save u slučaju vanrednih situacija odbrane od poplava, s preporukama za poboljšanja.

Savska komisija je dostavila Sava FRM plan kao svoj službeni prijedlog¹ državama stranama i Crnoj Gori na engleskom jeziku i svim službenim jezicima. Odobrenje Sava FRM plana očekuje se na 8. sastanku država strana.

Još jedan značajan noviji rezultat saradnje zemalja u slivu jest uspostava Sava FFWS-a. Riječ je o aktivnosti koja je formalno pokrenuta u junu 2016. godine, a uspješno je dovršena predavanjem sasvim operativne verzije sistema 25. oktobra 2018. godine. Sava FFWS zasniva se na Delft-FEWS platformi koja se primjenjuje u nizu slivova u svijetu. Platforma je fleksibilna i omogućuje integraciju svih meteoroloških, hidroloških i hidrauličkih modela koji se koriste u slivu. Sam sistem je složen, budući da je projektiran u obliku jednog centralnog sistemskog servera i tri pomoćna, raspoređenih u četiri zemlje, pri čemu je dio sistema (arhivski i web server) smješten u sjedištu Savske komisije. No, takva sistemska arhitektura omogućuje aktivnu saradnju svih nacionalnih institucija, a istovremeno se na taj način osigurava osjećaj vlasništva. Tabela u nastavku uključuje popis korisničkih ustanova i uloge pojedinih ustanova u sistemu, o čemu je postignut dogovor za prvu fazu operativnog korištenja.

¹ Dostupan na internet stranici Savske komisije:

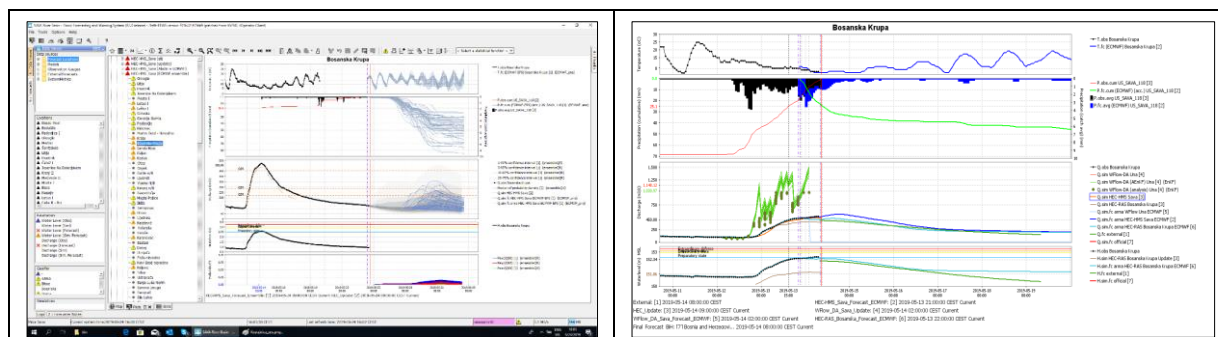
http://www.savacommission.org/dms/docs/dokumenti/sfrmp_micro_web/sfrmp_officialproposal/savafrmp_bih_bos.pdf

Tabela 1. Popis korisničkih institucija Sava FFWS-a

Država	Institucija	Napomene
Slovenija	ARSO, Ljubljana	Centralni server
Hrvatska	DHMZ, Zagreb	3. pomoćni server
	Hrvatske vode, Zagreb	
Bosna i Hercegovina	FHMZ, Sarajevo	
	RHMZ RS, Banja Luka	
	AVP Sava, Sarajevo	2. pomoćni server
	JU Vode Srpske, Bijeljina	
Srbija	RHMZ, Beograd	1. pomoćni server i testni sistem
Crna Gora	ZHMS, Podgorica	
	ISRBC	Arhivski i web server

Sava FFWS će zasigurno pružiti snažan doprinos jačanju organizacija odgovornih za hidrometeorološka pitanja i odbranu od poplava u zemljama sliva. Taj sistem ujedno predstavlja i dodanu vrijednost za postojeće nacionalne sisteme, a očekuje se da će zajednička prognostička platforma osigurati bolji nivo pripremljenosti i optimizirane mjere ublažavanja, čime će se značajno pripomoći smanjenju posljedica poplava.

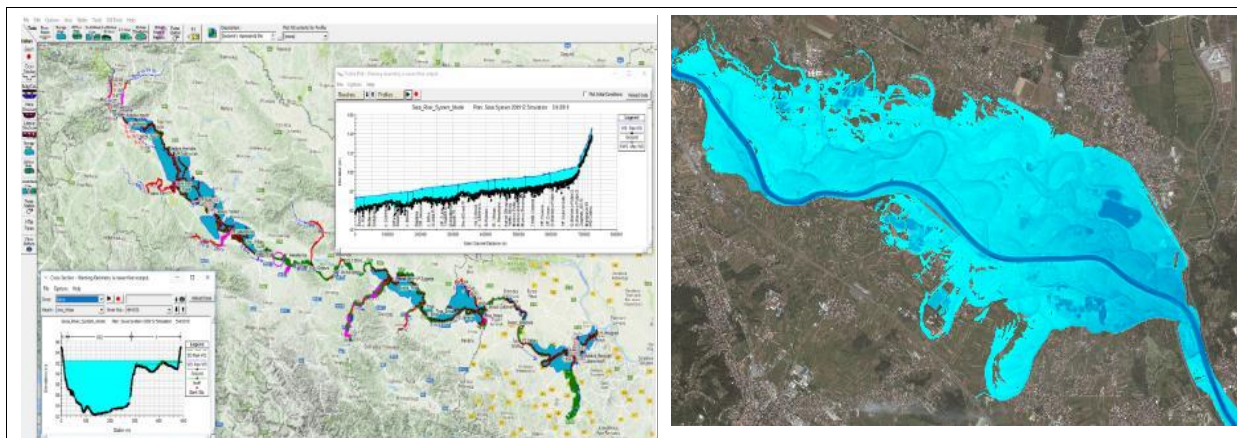
Imajući u vidu da se članom 9. Protokola o zaštiti od poplava od država strana zahtijeva da osiguraju redovno održavanje sistema nakon njegove uspostave, pripremljen je Memorandum o razumijevanju o saradnji u vezi s redovnim funkcioniranjem i održavanjem Sistema za prognozu i upozorenje na poplave u slivu rijeke Save, kojim će se precizno definirati prava i obaveze svih korisnika u operativnoj fazi korištenja sistema. Potpisivanje Memoranduma očekuje se na 8. sastanku država strana.

Slika 3. Sava FFWS u operativnom korištenju

Dugoročni kolektivni napor – razvoj Sava FRM plana i Sava FFWS-a – dobio je podršku u vidu tehničke pomoći pružene kroz Okvir za investicije na Zapadnom Balkanu (WBIF), u sklopu projekta *Unapređenje zajedničkih aktivnosti za upravljanje poplavama u slivu rijeke Save*. Projektom je upravljala Svjetska banka (WB), a uspješno je dovršen krajem 2018. godine.

Dugoročna podrška Vlade SAD-a je nastavljena i zaključena tokom izvještajnog perioda uz značajne rezultate ostvarene u hidrološko-hidrauličkom modeliranju. Nakon isporuke institucijama zemalja sliva rijeke Save završnog hidrološkog modela za cjelokupni sliv rijeke Save i odvojenih modela za glavne pritoke u januaru 2017. godine, hidraulički model za rijeku Savu i njene glavne pritoke, koji koristi elemente/strukture novog modela i geometriju zasnovanu na LiDAR-u, uspješno je dovršen i isporučen zemljama sliva u maju 2019. godine. Napredna radionica za obuku na temu hidrauličkog modeliranja za učesnike iz nacionalnih institucija održana je u maju 2018. godine.

Slika 4. Hidraulički model Sava HEC-RAS

Svečanost povodom dovršetka druge faze podrške Vlade SAD-a Savskoj komisiji i državama stranama organizirana je zajedno s Ambasadom SAD-a u Zagrebu, s ambasadorom SAD-a u Hrvatskoj kao domaćinom. Svečanosti su prisustvovali visoki funkcioneri iz zemalja sliva rijeke Save, predstavnici partnerskih institucija iz SAD-a, kao i ambasadori SAD-a u Bosni i Hercegovini, Srbiji i Sloveniji odnosno njihovi izaslanici.

Slika 5. Svečanost povodom zaključenja 2. faze podrške SAD-a

Oba modela inkorporirana su u Sava FFWS. Tijekom izvještajnog razdoblja počelo je i dodatno ažuriranje hidrološkog modela. To je naročito važno budući da aktivnost u cijelosti provode nacionalni stručnjaci, uz koordinaciju Tajništva Savske komisije. Dovršetak ove aktivnosti očekuje se do kraja 2019. godine, a daljnja nadogradnja hidrauličkog modela također se planira na sličan način.

2.3 Sprečavanje i kontrola akcidenata

Među tri temeljna cilja Okvirnog sporazuma, cilj sprječavanja i kontrole akcidenata obuhvaća suzbijanje i ograničenje opasnosti te smanjenje ili uklanjanje štetnih posljedica akcidenata (članak 2.c i članak 13.).

Stranke Okvirnog sporazuma koriste Sustav ranog upozoravanja na opasnost od akcidenata (AEWS), koji je razvila i koji održava Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav (ICPDR). Ciljevi AEWS-a uključuju zaprimanje, obradu i prijenos informacija o onečišćenju te brzo rješavanje izvanrednih situacija i komuniciranje informacija o njima. AEWS se redovno testira dvaput godišnje. Testiranja potvrđuju da su svi Glavni međunarodni centri za uzbunjivanje (PIAC) u državama strankama sposobni obavljati ključne zadatke, premda PIAC centri u Bosni i Hercegovini te Srbiji još uvijek nisu dio nacionalnog sustava koji je operativan 24 sata dnevno sedam dana u tjednu.

Tijekom izvještajnog razdoblja detektiran je akcident uzrokovan istjecanjem toksične tvari u rijeku Spreču blizu mjesta Lukavac (BiH) 28. travnja 2018. godine. Ostvarena je dobra suradnja relevantnih PIAC centara iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske. Nije zabilježen prekogranični utjecaj.

U svrhu provedbe dva važeća protokola – Protokola o sprječavanju onečišćenja uzrokovanog plovidbom i Protokola o zaštiti od poplava – kao i nacрта Protokola o izvanrednim situacijama, ocjenjuje se nužnim poboljšati operativne reakcije u izvanrednim situacijama, uključujući bolju interakciju i suradnju između nadležnih tijela za upravljanje riječnim slivom i sektora civilne zaštite. U tu svrhu pripremljen je projektni prijedlog *Upravljanje izvanrednim situacijama kod onečišćenja voda u slivu rijeke Save – WACOM* te je ujedno prijavljen na 3. poziv Dunavskog transnacionalnog programa (DTP) u ožujku 2019. godine. Drugi međusektorski projektni prijedlog pripremljen za isti poziv DTP-a bio je *Međusektorski pristup s hidroenergetskim i navigacijskim sektorima za operativne mjere sprječavanja poplava u slivu rijeke Save - INAS*, a glavni je cilj razviti međusektorski pristup područjima hidroenergetike i plovidbe s utjecajem na zaštitu od poplava i upravljanje nanosom u slivu rijeke Save. Odluka o financijskoj potpori očekuje se do kraja 2019. godine. Detalji u vezi s tim i drugim relevantnim projektima dostupni su u Dodatku IV ovom Izvješću.

3. Plovidba

Napori u području plovidbe usredsredili su se tokom izvještajnog perioda na nastavak aktivnosti usmjerenih na obnovu i razvoj plovidbe i prometa na vodnom putu rijeke Save. Istovremeno je nastavljen rad na standardima u vezi sa sigurnošću plovidbe i drugim tehničkim standardima, u skladu s najnovijim zakonskim rješenjima Evropske unije, pri čemu je posebna pažnja posvećena djelovanju CESNI-ja u području profesionalnih kvalifikacija za navigacijsko osoblje.

3.1. Obnova i razvoj vodnog puta na rijeci Savi

Imajući u vidu novi dogovoreni pristup obnovi i razvoju plovidbe na vodnom putu rijeke Save, u sklopu kojeg se podrazumijeva da će se započeti s obnovom najkritičnijih sektora plovnog puta, države strane i Savska komisija preduzeli su niz aktivnosti tokom izvještajnog perioda.

U Srbiji su radovi bagerovanja u sektoru Kamičak (rkm 82 – rkm 88) dovršeni 2018. godine, a identični radovi su u sektoru Šabac (rkm 90 – rkm 104) dovršeni 2019. godine. Na bazi kontrolnog pregleda stanja, izvršenog godinu dana nakon dovršetka radova u sektoru Kamičak, zaključeno je kako su radovi imali pozitivan učinak te kako nije došlo do promjena dimenzija plovnog puta u presjecima tokom jednogodišnjeg perioda. Duž cijelog sektora, najmanja dubina na punoj širini plovnog puta od 75 m iznosi 2,5 m u niskom plovidbenom vodostaju. Najmanja dubina na punoj širini vodnog puta u sektoru Šabac iznosi 3 metra u niskom plovidbenom vodostaju.

Srbija je ujedno osigurala finansijska sredstva za pripremu projektne dokumentacije za obnovu plovnog puta u sektoru ušća Drine, a početak aktivnosti planiran je za 2019. godinu.

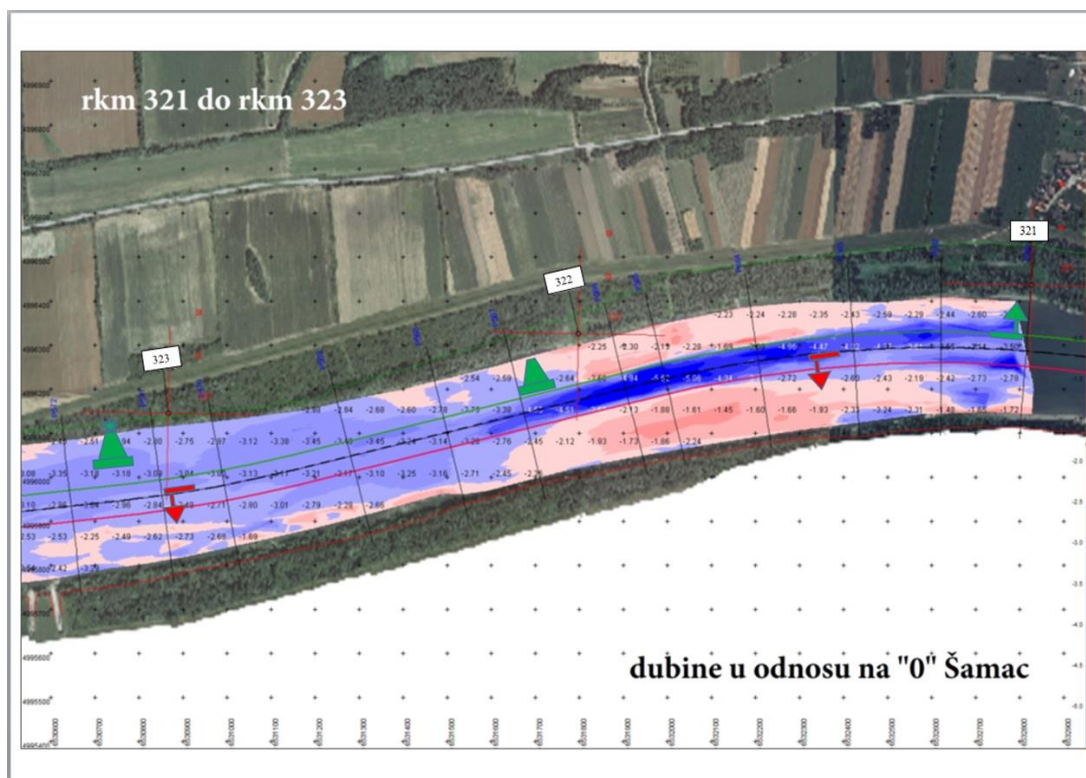
Projekt pod nazivom *Izrada studije uticaja na okoliš i projekta za aktivnost: poboljšanje uslova plovnosti na rijeci Savi od rkm 300 do rkm 329* (projekt Jaruge-Novi Grad) službeno je započeo u decembru 2018. godine. Naručilac je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske. Uspostavljena je bliska saradnja s Ministarstvom komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, budući da je riječ o zajedničkom sektoru plovnog puta rijeke Save.

U međuvremenu, Savska komisija je usvojila odluku 2/19, temeljem koje Odbor za praćenje i koordinaciju provođenja projekta Obnova i razvoj prometa i plovidbe na vodnom putu rijeke Save (Odbor) može vršiti funkciju foruma zainteresiranih strana za pojedine aspekte projekta ukoliko je to prikladno, s ciljem poticanja provođenja načela Zajedničke izjave o vodećim principima za razvoj unutrašnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav (Zajedničke izjave) u vezi s optimalnim uključivanjem ključnih zainteresiranih strana. Na tragu toga, Savska komisija je uspostavila forum zainteresiranih strana za projekt Jaruge-Novi Grad. Članstvo u forumu uključuje članove Odbora, kao i predstavnike nevladinih organizacija, organizacija civilnog društva i profesionalnih organizacija te predstavnike regionalne i lokalne uprave s područja provođenja projekta iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, pri čemu su članovi odabrani na osnovu javno objavljenog poziva za iskazivanje interesa za članstvo u forumu. Prvi sastanak foruma održan je u maju 2019. godine, kad su predstavljene i raspravljene varijante rješenja za plovni put. Prema općem mišljenju, riječ je o poboljšanju prakse provođenja projekata u području unutrašnje plovidbe te bi slična praksa trebala da se provodi u svim budućim projektima.

U BiH su pored pune saradnje u provođenju projekta Jaruge – Novi Grad održani preliminarni razgovori s predstavnicima međunarodnih finansijskih institucija (IFI) i Evropske unije u vezi

s finansiranjem deminiranja desne obale rijeke Save kao najvećim prioritetom i preduslovom za obnovu vodnog puta. Informacije o tom projektu i drugim prioritetnim projektima u vezi sa plovidbom su prezentirane predstavnicima međunarodnih finansijskih institucija te se očekuju njihove povratne informacije.

Savska komisija organizirala je sastanak s nadležnim tijelima iz BiH i Hrvatske s ciljem daljeg poboljšanja sistema obilježavanja plovnog puta i usklađivanja metodologije za inspekciju plovnog puta (mjerenje dubine, pozicioniranje plovniha oznaka, itd.) u sektoru BiH. Nakon sastanka organiziran je zajednički obilazak sistema obilježavanja u sektoru koji obilježava BiH i dogovoreno je dalje unapređenje tog sistema.

Slika 6. Prijedlog novih pozicija plovniha oznaka u sektoru Jaruge-Novi Grad

Kako bi se potaknulo dalje provođenje Zajedničke izjave, Savska komisija je učestvovala u radu Upravnog odbora za Mješoviti tim vanjskih stručnjaka za zaštitu okoliša i promet u vezi s integriranim planiranjem projekata iz područja prometa unutrašnjim vodnim putevima (METEET) te u organizaciji druge misije za obuku koja je u junu 2018. godine održana u Srbiji.

Savska komisija također je nastavila učešće u radu Upravnog odbora za prioritetno područje 1a Strategije Evropske unije za dunavsku regiju, s ciljem podržavanja razvoja plovidbe i promocije prometnih potencijala na rijeci Savi kao dijelu Evropske osnovne prometne mreže.

3.2. Sigurnost plovidbe i povezani tehnički standardi

Unapređenje sigurnosti plovidbe kroz ujednačavanje pravila i izradu priručnika za plovidbu predstavlja jednu od važnih kontinuiranih aktivnosti Savske komisije.

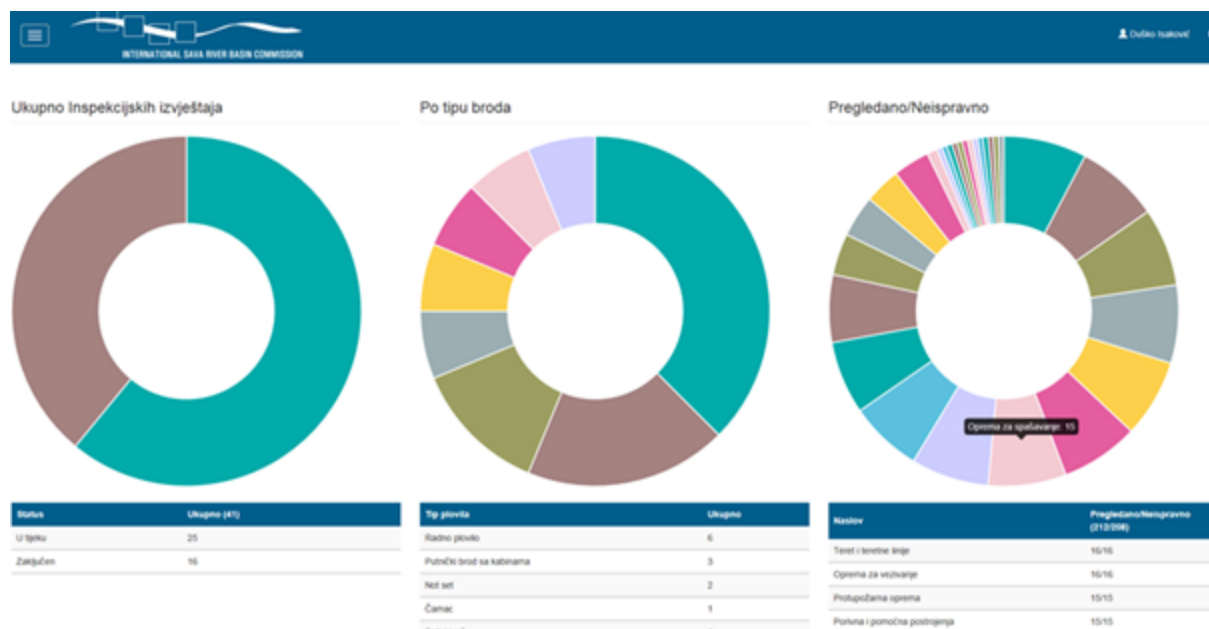
Savska komisija je nastavila saradnju s UNECE-om, kao i s drugim riječnim komisijama, u vezi s daljim usklađivanjem Pravila plovidbe. Stručna grupa za usklađivanje (CEVNI EG) održala je prvi sastanak 2019. godine u prostorima Centralne komisije za plovidbu Rajnom (CCNR), što predstavlja značajan iskorak u punom usklađivanju pravila plovidbe u Evropi.

Naročito važna rasprava odvijala se na temu provođenja automatskih identifikacionih sistema (AIS), sprečavanja zagađenja voda uzrokovano plovidbom, navigacionih svjetala i snabdijevanja gorivom brodova koji koriste LNG kao pogonsko gorivo. U okviru UNECE-a pokrenuta je i rasprava o autonomnim brodovima, a regulacioni okvir za autonomne brodove uočen je kao jedno od značajnih pitanja o kojima treba raspravljati u budućnosti.

Savska komisija je nastavila učešće u radu Evropskog odbora za izradu standarda u području unutrašnje plovidbe (CESNI) i njegovih stručnih grupa. Ciljevi CESNI-ja su usmjereni na pružanje doprinosa usvajanju jednoobraznih standarda na cijeloj mreži unutrašnjih plovinih puteva u Evropi s ciljem povećanja sigurnosti plovidbe i zaštite okoliša u kontekstu transporta unutrašnjom plovidbom, promoviranja zapošljavanja u unutrašnjoj plovidbi i jačanja privlačnosti tog sektora, uz olakšavanje transportnih operacija i promoviranje međunarodne trgovine. CESNI je u novembru 2018. godine usvojio standarde obrazovanja za operativni i upravljački nivo, standarde zdravstvene sposobnosti, standarde za praktične ispite i standarde za navigacione simulatore, a nastavljen je i rad na pripremi standarda za modele svjedodžbi o osposobljenosti, uz značajan sveukupni doprinos Savske komisije.

Savska komisija je istovremeno nastavila s radom na nacrtu Odluke o Pravilima o posadi plovila, s ciljem modernizacije i definiranja zahtjeva u vezi s kvalifikacijama posade i minimalnim brojem članova posade u jednom jedinstvenom dokumentu. U tom smislu će biti vrlo značajno učestvovanje Savske komisije u radu novouspostavljene stručne grupe CESNI-ja za standarde u vezi s minimalnim brojem članova posade za plovila u unutrašnjoj plovidbi.

U okviru nastavka rada na provođenju Odluke 16/17 o uvođenju Sistema za podršku nacionalnim tijelima odgovornima za nadzor sigurnosti plovidbe, Savska komisija je održavala redovne kontakte s korisnicima sistema, u cilju poboljšanja njegove funkcionalnosti i pružanja podrške korisnicima. Od službenog puštanja u februaru 2018. godine do jula 2019. godine u sistemu je registriran 101 inspeksijski nadzor. Savska komisija počela je s radom na osnovnoj statističkoj analizi podataka u sistemu, a prvi rezultati ukazuju na zaključak da je većina uočenih nepravilnosti povezana s posadom.

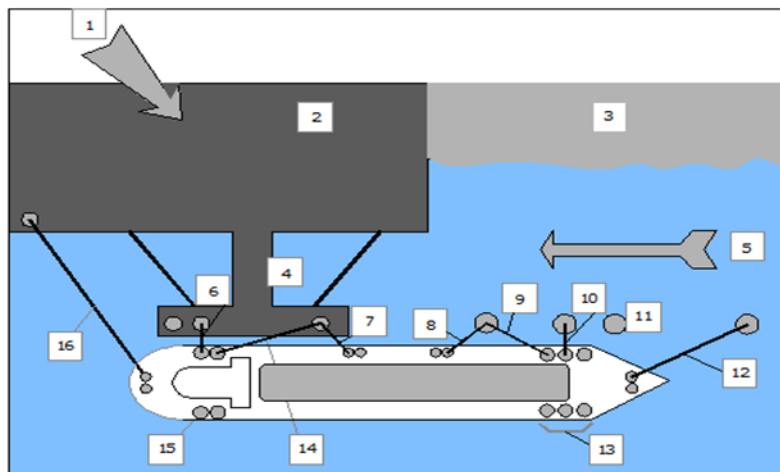

Slika 7. Web aplikacija za podršku nacionalnim tijelima odgovornim za nadzor sigurnosti plovidbe – statistički pregled

Uzimajući u obzir potrebu reguliranja nekih pitanja u vezi sa sigurnošću rekreativne plovidbe na zajedničkim sektorima Kupe između Hrvatske i Slovenije, a tragom zaključaka Savske komisije, Sekretarijat Savske komisije je pripremio u saradnji s nadležnim ministarstvima

nacrt prijedloga Odluke o pravilima o režimu plovidbe na zajedničkim sektorima rijeke Kupe između Republike Hrvatske i Republike Slovenije te je taj nacrt predstavio na sastanku na kojem su učestvovali predstavnici lokalnih tijela iz područja uz rijeku Kupu, predstavnici nadležnih ministarstava te privrednih komora iz obje zemlje. Na temelju zaključaka sa sastanka Savska komisija je nadopunila prijedlog te ga prosljedila ministarstvima nadležnim za promet u Hrvatskoj i Sloveniji u svrhu preliminarnog odobrenja koje se i dalje očekuje.

S ciljem poboljšanja i ažuriranja plovidbenih priručnika, Savska komisija je pripremila novu verziju Daljinara rijeke Save i njenih plovniha pritoka koja uključuje podatke za novi sektor od hrvatsko-slovenske granice do Krškog te je pokrenula pripremu druge ažurirane verzije Priručnika za plovidbu na rijeci Savi (uslovi sidrenja, visina slobodnog prolaza pod mostovima i navigacijska svjetla).

Slika 8. Nazivi užadi za vez

Koristeći pravnu sposobnost koja proizlazi iz Okvirnog sporazuma, Savska komisija usvojila je tokom izvještajnog perioda sljedeće odluke u vezi sa sigurnošću plovidbe:

- Odluku 11/18 o usvajanju *Standarda za saopštenja brodarstvu u unutrašnjoj plovidbi u slivu rijeke Save*;
- Odluku 12/18 o *Priručniku za radiotelefonu službu u slivu rijeke Save*;
- Odluku 13/18 o *izmjenama i dopunama Odluke 15/14 o usvajanju Pravila o obilježavanju vodnog puta u slivu rijeke Save*;
- Odluku 1/19 o usvajanju *Plana obilježavanja i održavanja vodnog puta rijeke Save i njenih plovniha pritoka za 2019. godinu (Plan obilježavanja)*;
- Odluku 2/19 o usvajanju izmjena i dopuna Odluke 12/12 o usvajanju *metodologije rada Odbora za praćenje i koordinaciju provođenja projekta "Obnova i razvoj plovidbe i prometa na vodnom putu rijeke Save"*;
- Odluku 7/19 o uspostavi *Foruma zainteresiranih strana za projekt Izrada studije uticaja na okoliš i projekta za aktivnost: poboljšanje uslova plovnosti na rijeci Savi od rkm 300 do rkm 329*.

Gore naveden Plan obilježavanja pripremljen je na bazi usklađene metodologije i nacrtu za plan obilježavanja i održavanja koje je Savska komisija usvojila i prvi put koristila 2018. godine. Savska komisija je ujedno nastavila da održava funkcionalnost web aplikacije za pripremu Plana obilježavanja.

Savska komisija je usvojila Preporuku 1/19 o korištenju usklađenih obrazaca granične kontrole za plovila u slivu rijeke Save, s ciljem pojednostavljivanja, usklađivanja i digitalizacije administrativnih procesa u unutrašnjoj plovidbi u slivu rijeke Save.

Kako bi se olakšala njihova primjena, nova pravila sistemski se predstavljaju predstavnicima

nadležnih tijela država strana. Istovremeno, kako bi se poboljšao sadržaj dokumenata na osnovu ulaznih informacija neposrednih korisnika, Savska komisija prati provođenje svih odluka u državama stranama.

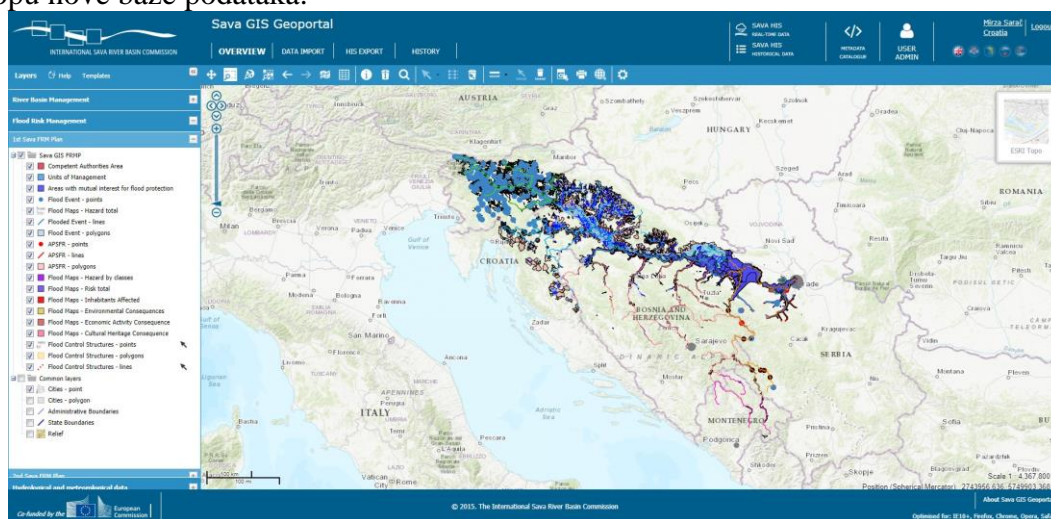
Pravila koja je donijela Savska komisija postala su sastavni dio nacionalnog zakonodavstva u Hrvatskoj i Srbiji, a BiH i Slovenija ih direktno primjenjuju u praksi.

4. Upravljanje podacima i informacijama

Tokom izvještajnog perioda ostvaren je veliki napredak u upravljanju podacima i informacijama. U sklopu razrade Sava FRM plana osmišljena je i uspješno inkorporirana nova Sava GIS FRM baza podataka (usklađena sa Smjernicama o izvještavanju prema Direktivi o poplavama iz 2018. godine), u sklopu centralne baze podataka Sava GIS te Sava GIS Geoportala. Ostvaren je dalji napredak u razmjeni hidrometeoroloških podataka putem Hidrološkog informacionog sistema za rijeku Savu (Sava HIS), a poseban napredak u razmjeni informacija ostvaren je i kroz punu funkcionalnost Sava FFWS-a.

4.1. Geo-informaciona pitanja

Sava Geoportal, zajedno s Sava GIS bazom podataka i povezanim internetskim aplikacijama, u potpunosti je operativan od 2015. godine. Kao što je ranije spomenuto, nova Sava GIS FRM baza podataka uspješno je implementirana u sklopu centralne baze podataka Sava GIS. Također, svi drugi podaci u vezi s upravljanjem rizicima od poplava migrirani su i popunjeni u sklopu nove baze podataka.

Slika 9. Sava GIS Geoportal (www.savagis.org)

U toku je ciklus prikupljanja podataka u svrhu izrade 2. Sava RBM plana. Povrh toga, dostupni zapisi metapodataka (iz Danube GIS-a) povezani s postojećim podatkovnim skupovima 2. analize sliva rijeke Save uvezeni su u Katalog metapodataka Sava GIS-a.

Savska komisija jedan je od partnera u tekućem projektu pod nazivom Održiva *holistička obnova historijskog okruženja kroz tehnološko unapređenje i otpornost u zajednici (SHELTER)*. Projekt SHELTER odobren je u sklopu programa Horizont 2020., a cilj mu je među ostalim da prikupi podatke o kulturno-historijskom naslijeđu u poplavnim područjima sliva rijeke Save. Prikupljeni podaci će se konsolidirati na prikladno strukturiran način te pohraniti u postojeću bazu geopodataka Sava GIS kako bi se ti podaci koristili u analizama uticaja poplava u budućim ciklusima planiranja upravljanja rizicima od poplava.

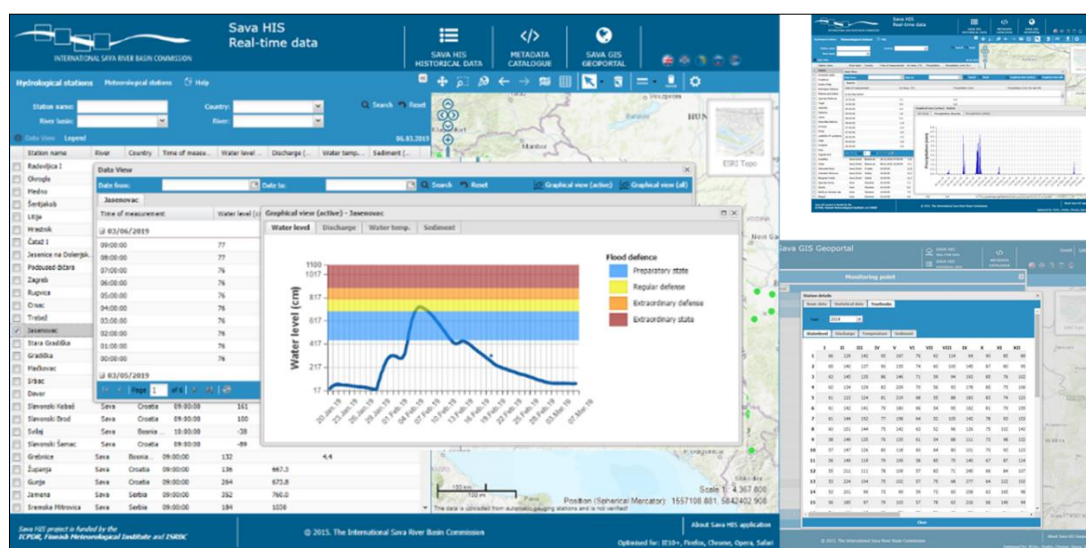
Postojeće aplikacije za upravljanje plovidbom (Nadzor sigurnosti plovidbe; Izrada plana obilježavanja rijeke Save i njenih plovniha pritoka) uspješno su integrirane u platformu Sava GIS. Krajnji cilj – inkorporiranje podataka u vezi s plovidbom u Sava GIS Geoportal kroz uspostavu modula za plovidbu – i dalje zavisi od finansijske pomoći. Po provođenju aktivnosti, sve preostale informacije u vezi s plovidbom, kao što su Daljinar i Album mostova, će se prenijeti u Geoportal.

U toku su pripremne aktivnosti za razvoj modula za upravljanja nanosom i APC. Dalji planovi u vezi s unapređenjem Sava GIS-a uključuju razvoj naprednih alata za usluge mapiranja i izvještavanja te sistem za podršku odlučivanju (DSS). Provođenje i vremenski raspored planiranih aktivnosti isključivo zavise od osiguranja finansijskih resursa, budući da je za njihovo provođenje potrebna vanjska tehnička podrška.

4.2. Hidrološka i meteorološka pitanja

Sava HIS, uspostavljen u svrhu provođenja Smjernica za razmjenu hidroloških i meteoroloških podataka i informacija u slivu rijeke Save (2014.), predstavlja alat za prikupljanje, arhiviranje, analiziranje i izvještavanje o hidrološkim i meteorološkim vremenskim serijama podataka o: padavinama, temperaturi zraka, visini snijega, vodostaju, proticaju, temperaturi vode, mutnoći, kao i o nekoliko statističkih parametara. Ti podaci i informacije koriste se za sistem donošenja odluka u svim aspektima upravljanja vodnim resursima, u širokom rasponu operativnih primjena, kao i u istraživanju.

U proces razmjene podataka uključeno je devet nacionalnih institucija iz pet zemalja sliva rijeke Save, pri čemu sedam institucija djeluje u ulozi pružatelja i primatelja podataka, a dvije institucije djeluju u svojstvu primatelja podataka. Sistem trenutno obuhvata prikupljanje podataka dobivenih posmatranjem s 306 hidroloških i 195 meteoroloških stanica. Broj stanica kontinuirano se povećava u okviru Sava HIS-a od njegove uspostave, kao rezultat sve veće posvećenosti zemalja nakon što je prepoznata efikasnost sistema, kao i dobrobit koju pruža korisnicima.

Slika 10. Sava HIS – podaci u stvarnom vremenu i obrađeni podaci (www.savahis.org)

Otkako je u Sava HIS-u implementiran format Water ML2.0 (kao standard Svjetske meteorološke organizacije), sistem omogućuje arhiviranje opservacija zemalja u standardnom formatu te podržava dijeljenje podataka i objavljivanje putem web servisa u svrhu daljeg korištenja, na primjer u sklopu operativnog Sava FFWS-a. Potonji Sava FFWS integrira Sava HIS, kao podatkovni centar za prikupljanje posmatranjem dobivenih hidroloških i meteoroloških podataka u realnom vremenu, zajedno s nizom numeričkih modela prognoziranja vremenskih uslova, dostupnim radarskim i satelitskim snimkama vremenskih prilika, rezultatima postojećih nacionalnih prognostičkih sistema, raznim meteorološkim, hidrološkim i hidrauličkim modelima, koji su odreda "priključeni" na zajedničku platformu.

Zahvaljujući Sava HIS-u i Sava FFWS-u, pet zemalja je u mogućnosti da donosi ispravne upravljačke odluke i provodi operativne mjere kako bi se spriječile i ublažile situacije teških poplava i suša na temelju pouzdanih posmatranjem dobivenih podataka i prognoza. Taj

regionalni koncept koji obuhvata cjelokupni sliv premošćuje razlike među partnerskim zemljama i podržava saradnju u području razmjene podataka i prognoziranja, pri čemu zemlje zadržavaju vlastitu autonomiju kad je riječ o praćenju stanja, modeliranju i prognoziranju. Oba sistema – i Sava HIS i Sava FFWS – procjenjuju se kao dodana vrijednost postojećim sistemima ili sistemima u razvoju, uz očekivanje da zajednička prognostička platforma s kvalitetno educiranim osobljem može pružiti bolji nivo pripremljenosti i optimizirane mjere ublažavanja, uz značajnu pomoć u smanjenju posljedica poplava i suša.

5. Međusektorska i razvojna pitanja

5.1. Prilagođavanje na klimatske promjene

Uzimajući u obzir činjenicu da je Savska komisija potpisnica Pariškog sporazuma o vodi i prilagođavanju na klimatske promjene u riječnim slivovima, jezerima i akviferima, a nakon uspješnog dovršetka *Okvira za izradu Strategije prilagođenja klimatskim promjenama i prioritetne mjere za sliv rijeke Save*, ulažu se napor u pronalaženje finansijske podrške za izradu cjelovite strategije. Okvir i njegovi zaključci predstavljeni su u niz navrata tokom izvještajnog perioda.

Uticaji klimatskih promjena obuhvaćeni su i u Sava FRM planu, kako je navedeno ranije u izvještaju.

5.2. Nexus procjene u slivu rijeke Save

Nakon procjene povezivanja sektora voda-hrana-energetika-ekosistemi u slivu rijeke Save 2016. godine i slične procjene sliva rijeke Drine 2017. godine, pokrenut je nastavak projekta Drina Nexus, uz finansijsku pomoć Italije i provođenje Sekretarijata Konvencije UNECE-a o vodama. Nakon pripremne faze projekta provedene 2018. godine, aktivnosti će se fokusirati na: (1) poboljšanje bilateralnih postupaka praćenja i razmjene informacija, (2) procjenu stanja erozije i sedimentacije, kao i antropogenih uticaja u slivu Drine, te predlaganje prioriternih mjera za ograničavanje erozije, (3) pregled relevantnih međunarodnih iskustava i pravnih mogućnosti za formaliziranje regulacije protoka za razne potrebe te (4) organiziranje dijaloga s nizom zainteresiranih strana o održivim ulaganjima u obnovljivu energiju.

U sklopu nastavka projekta u vezi s rijekom Drinom, u Zagrebu je u junu 2019. godine održan sastanak stručne grupe na temu regulacije protoka i ekološki prihvatljivih protoka, sa Savskom komisijom kao domaćinom. Sastanak se fokusirao na pitanje regulacije protoka, uzimajući u obzir aktuelne potrebe, uz raspravu o mogućim kompromisima i istraživanje praksi iz drugih slivova. Nastavak te saradnje predviđa se tokom cijelog perioda provođenja projekta 2019. i 2020. godine.

5.3. Održivi riječni turizam

Savska komisija je nastavila s naporima usmjerenim na dobivanje finansijske podrške za razvoj održivog riječnog turizma. Projektni prijedlog *Danube EcoTOURism* pripremljen je s nekoliko partnera pod vodstvom organizacije European Wilderness Society. Glavni cilj projekta je jačnje međunarodne saradnje kako bi se osigurali zajednički i integrirani pristupi za očuvanje i upravljanje prirodnim i kulturnim nasljeđem i resursima u dunavskoj regiji, koristeći održivi ekoturizam kao alat za ostvarenje održivog privrednog razvoja i rasta.

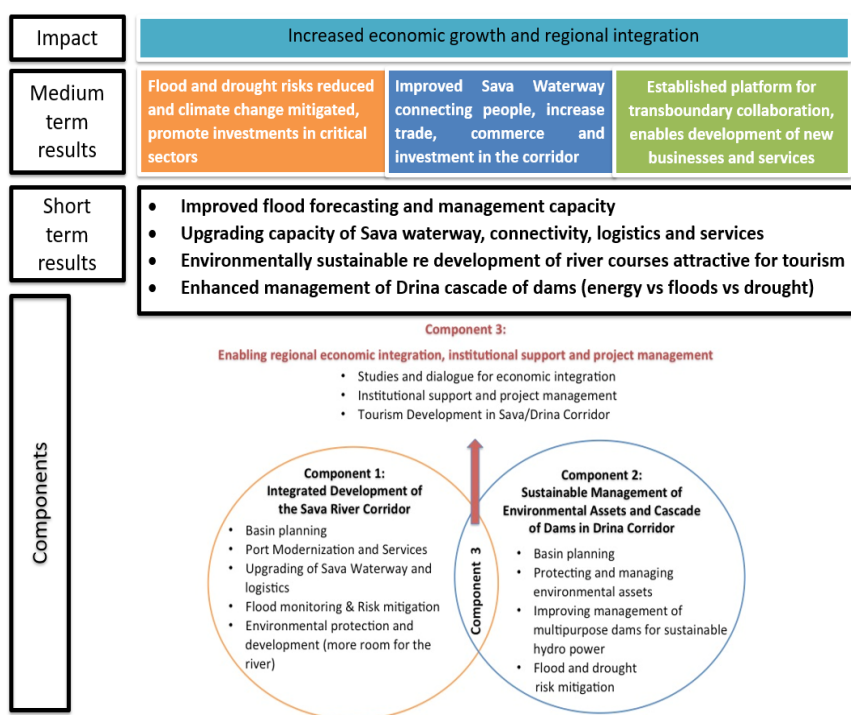
Savska komisija je ujedno pridruženi partner u projektu *Balkan Bike: savska biciklistička staza u srcu Balkana* pod vodstvom Regionalne razvojne agencije Posavje (Slovenija), a glavni ciljevi uključuju osmišljavanje duge biciklističke rute duž rijeke Save te promociju biciklizma kao oblika održive mobilnosti.

Oba projektna prijedloga prijavljena su na 3. poziv DTP-a, a odluka o finansijskoj podršci očekuje se do kraja 2019. godine.

5.4. Zajednički akcioni plan za sliv rijeke Save – nastavak aktivnosti

Zajednički akcioni plan za sliv rijeke Save (JPA SRB) pripremljen je u proljeće 2017. godine, a dobio je podršku država strana Savske komisije i Crne Gore kroz Zajedničku izjavu predstavnika država strana Okvirnog sporazuma i Crne Gore o Planu aktivnosti i ključnim tačkama za sliv rijeke Save kao katalizator saradnje u regiji,² potpisanu u Bledu (Slovenija) 15. juna 2017. godine. Zajednički akcioni plan za sliv rijeke Save ocrtava put daljeg razvoja regije te doprinosi naporima država strana i Crne Gore usmjerenim na ostvarenje održivog privrednog razvoja i rasta u slivu, kako bi se osigurao poticaj za jačanje saradnje u regiji.

Svjetska banka, koja je pružila podršku izradi nacrtu Zajedničkog akcionog plana, na određeni način je nastavila da pruža podršku i kroz pripremu Programa integriranog razvoja koridora Sava-Drina. Dugoročni cilj programa je poticanje regionalne saradnje i ujedno pružanje prostora produktivnim ulaganjima. Konkretna namjera programa je pružanje podrške integriranom upravljanju koridorima Save i Drine kako bi se: (i) poboljšala zaštita od poplava, (ii) poboljšala plovnost rijeke Save, pri čemu se naglasak u smislu prioriteta stavlja na najkritičnije sektore plovnog puta, (iii) ojačali kapaciteti prognoziranja poplava i upravljanja poplavama u državama sliva te poboljšalo upravljanje i korištenje brana na Drini za proizvodnju hidroenergije, kao i upravljanje poplavama i sušama, te (iv) osnažile prirodne vrijednosti i turizam. Savska komisija je aktivno učestvovala u pripremi Programa pružajući nužne informacije, a ujedno i putem sastanaka i dijaloga s predstavnicima Svjetske banke.

Slika 11. Pregled lanca rezultata Programa koridora Sava-Drina³

U toku su intenzivne konsultacije o metodama finansiranja i nužnim strukturama za provođenje programskih aktivnosti te o ulozi Savske komisije.

² Zajednička izjava i akcioni plan dostupni su ovdje: <https://www.savacommission.org/publication>

³ Izvor: Konceptualni model Programa integriranog razvoja koridora Sava-Drina (Svjetska banka: oktobar 2018.)

6. Pravna i finansijska pitanja

6.1. Pravna pitanja

Okvirnim sporazumom stvaraju se dobri temelji saradnje u regiji u vezi s vodama na izuzetno ambiciozan i sveobuhvatan način. Saradnja koja se promiče pod okriljem Okvirnog sporazuma uključuje razne sektore uprave država strana, njihova relevantna lokalna tijela, zainteresirane strane i nevladine organizacije. Time se poboljšava saradnja, svijest, znanje i kapaciteti na međusektorskim i višestrukim nivoima u svakoj državi strani i u regionalnom kontekstu.

Pored tih elemenata javnih politika i međunarodnopravnih elemenata koji čine okvir u kojem treba razvijati održivo upravljanje vodama u slivu rijeke Save, provođenje Okvirnog sporazuma ujedno zavisi i od institucionalnih mehanizama unutar država i od njihove spremnosti za usvajanje i provođenje odluka, zaključaka i preporuka Savske komisije u praksi.

Prema dostavljenim sedmim nacionalnim izvještajima, države strane u načelu ne uočavaju ozbiljne zakonodavne prepreke sprovođenju Okvirnog Sporazuma, ali u nekim slučajevima uočen je manjak prikladnih politika i zakona, finansijskih resursa, kao i slab kapacitet za sprovođenje propisa, što je bio slučaj i u prethodnom ciklusu nacionalnih izvještaja.

U proteklih nekoliko godina Savska komisija je uložila značajne napore u izradu prijedloga određenih izmjena i dopuna Okvirnog sporazuma s ciljem osiguranja dodatne efikasnosti u njegovom provođenju izmjenom postupka donošenja planova upravljanja slivom i rizicima od poplava. Prijedlog je službeno dostavljen stranama na razmatranje. Savska komisija očekuje informacije o spremnosti svih strana za provođenje procesa završnog usklađivanja.

S pozicije međunarodnog prava, Okvirni sporazum predstavlja *pactum de contrahendo* – sporazum koji podrazumijeva i odgovornost za sklapanje dodatnih protokola o konkretnim temama od interesa. Pregled aktuelnog stanja u vezi s protokolima uz Okvirni sporazum predstavljen je u tabeli koja slijedi.

Tabela 2. Pregled stanja u vezi s protokolima uz Okvirni sporazum

Protokol o	Potpisan	Na snazi od
režimu plovidbe	Kranjska Gora, 3. decembra 2002.	29. decembra 2004.
sprječavanju zagađenja voda uzrokovanog plovidbom	Beograd, 1. juna 2009.	8. oktobra 2017.
zaštiti od poplava	Gradiška, 1. juna 2010.	27. novembra 2015.
upravljanju nanosom	Brčko, 6. jula 2015.	8. oktobra 2017.
vanrednim situacijama	Završno usklađivanje očekuje se tokom 2019. godine	
prekograničnim uticajima	Preispituje se potreba za izradom protokola	

Pored četiri gore navedena protokola koji su na snazi, u tabeli su navedene informacije o dva protokola o kojima su potrebne dalje rasprave, ili u vidu daljeg usklađivanja, ili pak mogućeg ostvarenja saglasnosti u vezi s potrebom razrade protokola, odnosno dodatnim koristima koje bi iz tog proizašle.

Protokol o vanrednim situacijama uz Okvirni sporazum sadrži nekoliko ciljeva koji su usmjereni na identifikiranje opasnih aktivnosti, njihovog karaktera i mogućih posljedica,

sprječavanje opasnosti, planiranje i spremnost na vanredne situacije, odgovarajuće sisteme alarmiranja i upozoravanja kompatibilne s već postojećim sistemima u širem području sliva, procjenu vanrednih uticaja, spremnost na odgovor i međusobnu pomoć država strana u slučaju vanrednih situacija. Savska komisija usvojila je Nacrt Protokola o vanrednim situacijama i prosljedila ga državama stranama na završnu reviziju. Završno usklađivanje Protokola očekuje se u dogledno vrijeme.

Protokol o prekograničnim uticajima uz Okvirni sporazum izvorno je trebao regulirati pitanja u vezi s mjerama za osiguranje integriteta vodnog režima u slivu rijeke Save i eliminiranje ili smanjenje prekograničnih uticaja na vode ostalih strana uslijed ekonomskih i/ili drugih aktivnosti. Međutim, u međuvremenu su sve države strane ratificirale Espoo konvenciju, na koju se Protokol uglavnom oslanja, pa su organizirana stručna savjetovanja kako bi se preispitala stvarna korist od nacrt protokola. Zaključeno je da Protokol u svom sadašnjem obliku više nije neophodan kao dodatna vrijednost već postojećim mehanizmima. Za dalja razmatranja ovog pitanja Savska komisija osnovala je radnu grupu. Konačna odluka o potrebi izrade ovog protokola očekuje se u bliskoj budućnosti.

Nadalje, neke strane *Okvirnog sporazuma* prethodno su zaključile posebne bilateralne sporazume kojima se reguliraju pitanja u upravljanju vodama i plovidbi. U procesu provođenja *Okvirnog sporazuma* je stoga nužno posvetiti posebnu pažnju pitanjima o kojima se aktivnostima države mogu i trebaju samostalno sporazumjeti na bilateralnoj osnovi, a koja su dio njihovih uzajamnih odnosa pod nadležnošću zajedničkog tijela – Savske komisije.

Pregled međunarodnih sporazuma relevantnih za sliv rijeke Save, uključujući pregled potpisnica i strana relevantnih multilateralnih ugovora te popis bilateralnih sporazuma, značajnih u svjetlu člana 29. stava 3. Okvirnog sporazuma, nalazi se u Dodatku III.

6.2. Finansijska pitanja

U ovom poglavlju navedene su osnovne činjenice o prihodima i rashodima budžetskih sredstava Savske komisije tokom izvještajnog perioda, što pokriva finansijsku godinu 2018. i prvo tromjesečje finansijske godine 2019.

Većina prihoda Općeg fonda Savske komisije proizlazi iz redovnih godišnjih kontribucija država strana. Godišnja kontribucija svake države strane iznosila je 128.990,00 eura. Ostatak je pristigao iz drugih izvora: prenosa iz Rezervnog fonda, grantova za provođenje projekata i drugih konkretnih aktivnosti, iz kamata, itd. Ukupni priliv u Opći fond iznosio je tokom izvještajnog perioda 953.759,45 eura.

Realizacija Budžeta Savske komisije u finansijskoj godini 2018. i prvom tromjesečju finansijske godine 2019., prikazana po glavnim budžetskim stavkama, predstavljena je u tabeli koja slijedi.

Tabela 3. Realizacija Budžeta Savske komisije u finansijskoj godini 2018. i prvom tromjesečju finansijske godine 2019.

Budžetske stavke	Rashodi (EUR)	
	<i>fin. godina 2018.</i>	<i>1. tromj. fin. god. 2019.</i>
Plate i doplatci za osoblje	429.501,70	106.843,81
Tekući troškovi	29.305,09	7.039,97
Putni troškovi	14.330,80	2.008,63
Operativni troškovi	14.071,90	0,00
Oprema	1.778,52	0,00
Ukupni rashodi	488.988,01	115.892,41

U skladu s *Finansijskim pravilima Savske komisije*, ostatak iz Općeg fonda prebacuje se u Rezervni fond. Prenosi iz Rezervnog fonda u Opći fond ili u Posebni i povjerenički fond koristili su se za pokriće neočekivanih troškova, nužnih za efikasno funkcioniranje Savske komisije, te za troškove koji nisu bili predviđeni u budžetu za konkretnu godinu.

Primici Posebnog i povjereničkog fonda pristižu iz sredstava grantova raznih institucija/organizacija za provođenje posebnih projekata. Tokom finansijske godine 2018. i u prva tri mjeseca finansijske godine 2019. ukupni prihod Posebnog i Povjereničkog fonda iznosio je 39.989,67 eura, a ukupni rashodi iznosili su 52.300,22 eura.

Provedena je vanjska revizija finansijskog poslovanja, uključujući računovodstvene evidencije Savske komisije za finansijsku godinu 2017. Revizorski tim podnio je Izvještaj o reviziji članovima Savske komisije te utvrdio da su račun i s njim povezane bilješke te druga objavljivanja tačni i u skladu s pravilima i propisima Savske komisije i općim računovodstvenim načelima.

7. Saradnja i uključivanje zainteresiranih strana

Saradnja Savske komisije s velikim brojem međunarodnih organizacija održana je tokom izvještajnog perioda, s posebnim naglaskom na organizacije i institucije navedene u članu 5. Okvirnog sporazuma.

Savska komisija održala je dobre kontakte i saradnju s raznim tijelima Evropske unije. Nastavila se aktivno uključivati u provođenje *Strategije Evropske unije za dunavsku regiju (EUSDR)*, kao i u proces izrade nacrtu novog evropskog pravnog okvira za unutrašnju plovidbu. Savska komisija je također aktivno učestvovala u nekoliko događanja i radionica u organizaciji raznih tijela Unije.

Saradnja s ICPDR-om i Dunavskom komisijom službeno se zasniva na memorandumima o razumijevanju, sklopljenim sa svakom od komisija, a koji pružaju mogućnosti za tijesnu saradnju i koordinaciju aktivnosti komisija. U izvještajnom periodu ta je koordinacija osigurana kroz uzajamno prisustvo na sjednicama, sastancima stručnih grupa i ostalim događajima. Proces provođenja Zajedničke izjave, koji zajednički koordiniraju ICPDR, DC i Savska komisija, nastavio se organiziranjem 9. sastanka o provođenju Zajedničke izjave, održanog u Beču u septembru 2018. godine uz domaćinstvo ICPDR-a. Pored toga, zajedno s ICPDR-om kao koorganizatorom održane su i dvije radionice: radionica o prilagođenju klimatskim promjenama u maju 2018. godine te regionalna radionica o izazovima i potrebama sektora voda i poljoprivrede u februaru 2019. godine.

Održava se saradnja s drugim komisijama za plovidbu (npr. Centralnom komisijom za plovidbu rijekom Rajnom i Komisijom za rijeku Mosel) te ostalim komisijama za zaštitu rijeka i jezera (npr. komisijama za zaštitu rijeka Rajne, Elbe i Odre). Sekretarijat Savske komisije učestvovao je na godišnjem sastanku koji okuplja šefove sekretarijata nadležnih za vode u Evropi, a koji je održan u WilhelmsHAVENU (Njemačka) u augustu 2018. godine. Ta tradicionalna događanja dobra su prilika za razmjenu iskustava i rasprave o svim aktuelnim i novonastalim pitanjima. Godine 2020. domaćin sastanka će biti Savska komisija.

Nastavljena je plodonosna saradnja s Međunarodnom mrežom riječnih komisija (INBO), kao i s UNESCO-om. Također je nastavljena i saradnja s UNECE-om. Osim redovnog učešća Savske komisije u okviru radnih grupa UNECE-a i drugih događaja, dvije organizacije sarađivale su i na temu nastavka projekta Drina Nexus, kako je opisano u poglavlju 5.2.

Nastavljena je i saradnja s regionalnim organizacijama (uključujući UNDP, REC, GWP-Med, GWP-CEE, itd.), međunarodnim finansijskim institucijama i agencijama za saradnju (Svjetska banka), specijaliziranim organizacijama, udruženjima i grupama (WMO, GIS Forum), poslovnim sektorom (Coca-Cola) te nevladinim organizacijama (WWF, Euronatur, itd.).

Osim sa institucijama odgovornim za provođenje Okvirnog sporazuma, ostvarena je saradnja i s drugim organizacijama, uključujući agencije za vode, državne hidrometeorološke zavode, agencije za unutrašnje plovne puteve, lučke kapetanije, registre brodova, regionalne privredne komore, turističke organizacije, fakultete i institute koji se bave prirodnim i tehničkim naukama, itd. Uspostavljena je plodonosna saradnja i s nizom drugih institucija koje su učestvovala u pripremi i provođenju raznih regionalnih projekata. Pored institucija država strana, dobra saradnja održana je i s relevantnim tijelima Crne Gore.

Uzimajući u obzir značaj uključivanja zainteresiranih strana u okviru aktivnosti Savske komisije i provođenja Okvirnog sporazuma, tokom izvještajnog perioda nastavljena je saradnja s relevantnim institucijama, nevladinim organizacijama i lokalnim akterima iz sliva.

Dobar primjer tog uključivanja je novouspostavljeni forum zainteresiranih strana za projekt obnove plovidbe "Jaruge-Novigrad", gdje su od samog početka, pored državnih tijela, uključeni i predstavnici nevladinog sektora, civilnog društva, naučnih ustanova i lokalnih udruženja.

Provedene su konsultacione aktivnosti kroz organiziranje konsultacionih radionica, javnih prezentacija i drugih sastanaka s zainteresiranim stranama (navedenim u Dodatku V), kao i kroz konsultacije na internet stranici Savske komisije u vezi s raznim aktivnostima (npr. izradom prvog Sava FRM plana).

Aktivno uključivanje zainteresiranih strana osigurano je prije svega za institucije/organizacije koje imaju status posmatrača u Savskoj komisiji, kroz njihovo učešće na sastancima strana, sjednicama Savske komisije i sastancima njenih stručnih grupa.

Naročita pažnja posvećena je uključivanju mladih generacija u procese u slivu, kroz aktivnosti Parlamenta mladih iz sliva rijeke Save (Parlamenta mladih). Tokom izvještajnog perioda Parlament mladih održao je dva sastanka.

Sedmi sastanak Parlamenta mladih iz sliva rijeke Save održan je 1. i 2. juna 2018. godine u Bohinju (Slovenija). Učesnici su odabrani na osnovu zaprimljenih prijava koje su obradile glavnu temu: Održivi turizam – prilika za razvoj sliva rijeke Save. Glavne poruke Parlamenta mladih bile su usmjerene na vezu turizma i lokalnog identiteta te vezu turističkih proizvoda s prirodom, kao i na pitanje kako poboljšati kvalitet turističke ponude na temelju prikladno usmjerenih informacija i obrazovanja na svim nivoima.

Osmi sastanak Parlamenta mladih održan je 31. maja i 1. juna 2019. godine u graničnom području Slovenije i Hrvatske (Kumrovcu, Vunarju i Kozjanskom regionalnom parku). Cilj sastanka je bio da se omogući rasprava i prepoznaju ideje mladih iz sliva rijeke Save u vezi s pitanjem kako uskladiti razne interese korisnika voda u konkretnom području, kao i u vezi s pitanjem kako bi mladi razriješili potencijalne sukobe između raznih zainteresiranih strana ili grupa na lokalnom, regionalnom i prekograničnom nivou.

Paralelno s Parlamentom mladih 2019. godine održana je i 1. međunarodna konferencija profesora geografije u Podsredi (Slovenija). Predstavnici Parlamenta mladih učestvovali su u zajedničkoj ceremoniji postavljanja mjerača vodostaja na most preko rijeke Sutle/Sotle između Slovenije i Hrvatske.

Više informacija dostupno je na internet stranici [Savske komisije](#) te na [web stranici](#) i [Facebook](#) profilu Parlamenta mladih iz sliva rijeke Save.

Slika 12. Parlament mladih 2018. (lijevo) i 2019. godine (desno)

Povećan interes za rad Savske komisije izražen je u mnogim regijama širom svijeta. Tokom izvještajnog perioda Savska komisija bila je domaćin i predstavila je svoj rad te podijelila

iskustva s nizom organizacija i pojedinaca: Konsultacionim mehanizmom za sistem akvifera sjeverozapadne Sahare (Alžir, Libija i Tunis), predstavnicima vodoprivrede Poljske (studijska posjeta Projekta zaštite od poplava Odra-Vistula), predstavnicima vodoprivrede i ključnih zainteresiranih strana iz Azerbejdžana i Gruzije (studijska posjeta projekta Kura II i ključnih zainteresiranih strana) te delegacijom zemalja centralne Azije (Kazahstana, Kirgistana, Tadžikistana, Turkmenistana i Uzbekistana).

8. Sažetak postignuća i preporuke za dalji rad

Načelno govoreći, Okvirni sporazum dokazao se kao dobra platforma za ostvarenje ključnih ciljeva prekogranične saradnje u slivu rijeke Save, što uključuje uspostavu međunarodnog režima plovidbe i održivog upravljanja vodama, kao i preduzimanje mjera za suzbijanje ili ograničavanje opasnosti te smanjenje i uklanjanje njihovih štetnih posljedica. Okvirni sporazum ujedno pruža prilike za razmjenu informacija, kao i iskustava, kroz djelovanje u sklopu Savske komisije kao zajedničkog tijela zemalja učesnica. Pored predstavnika nadležnih nacionalnih tijela, u radu Savske komisije učestvuju i mnoge zainteresirane strane iz raznih institucija: nevladinog sektora, naučnih i istraživačkih ustanova, civilnog društva i profesionalnih udruženja, kao i predstavnici mladih, a svi oni pružaju doprinos ostvarivanju značajnih rezultata. Provođenje Okvirnog sporazuma ujedno potiče i poboljšava saradnju raznih sektora na nacionalnom nivou. Sažetak postignuća ostvarenih tokom izvještajnog perioda predstavljen je u tekstu koji slijedi.

U području *integralnog upravljanja vodama* glavna postignuća u provođenju Okvirnog sporazuma uključuju izradu prvog zajedničkog Sava FRM plana te uspostavu Sava FFWS-a i početak njegova operativnog korišćenja, kao i s tim povezan i uspješno proveden postupak usvajanja Sava FRM plana kao službenog prijedloga Savske komisije, uz pripremu Memoranduma o razumijevanju u vezi s funkcioniranjem Sava FFWS-a nakon njegove uspostave.

Druga postignuća koja treba naglasiti uključuju dalji napredak aktivnosti povezanih s drugim ciklusom planiranja upravljanja slivom rijeke Save, izradu najsavremenijeg hidrauličkog modela za rijeku Savu i njene glavne pritoke, uključujući integraciju tog modela u Sava FFWS, poboljšanje postupaka u vezi sa sistemom ranog upozoravanja na opasnost od akcidenata (AEWS-om) kroz obuku, testiranje i izgradnju kapaciteta odgovornih struktura u državama stranama (PIAC centri), kao i napredak u provođenju Protokola o upravljanju nanosom, naročito kad je riječ o razmjeni podataka i informacija o vađenju nanosa.

U području *plovidbe* glavna postignuća ostvarena tokom izvještajnog perioda uključuju intenziviranje aktivnosti na obnovi i razvoju plovnog puta rijeke Save, konkretno dovršetak radova na nekim kritičnim sektorima u Srbiji (Kamičak i Šabac). Taj period ujedno je bio u znaku početka pripreme projektne dokumentacije za kritični sektor plovnog puta rijeke Save Jaruge - Novi Grad, kao i u znaku uključivanja zainteresiranih strana u cjelokupni proces kroz novoosnovani forum zainteresiranih strana. Taj pristup, kao primjer dobre prakse, u planu je da se provede u djelo i u budućim aktivnostima.

Budući da poboljšanje sigurnosti plovidbe kroz objedinjavanje pravila i izradu plovidbenih priručnika predstavlja jednu od važnih kontinuiranih aktivnosti Savske komisije, uloženi su napor i u dalji razvoj i nadogradnju skupa pravila, u bliskoj saradnji s Evropskom unijom, UNECE-om i drugim riječnim komisijama. Poseban naglasak stavljen je na rad u okviru CESNI-ja. Neki noviji proizvodi uključuju novu verziju Daljinara rijeke Save s podacima o novom sektoru od hrvatsko-slovenske granice do Krškog, kao i dalje ažuriranje Priručnika za plovidbu na rijeci Savi. Dužna pažnja posvećena je i razvoju plovidbenih aplikacija te njihovoj integraciji u Sava GIS.

Kad je riječ o *razmjeni podataka i informacija*, treba naglasiti dalju nadogradnju Sava GIS-a kroz inkorporiranje modula za upravljanje rizicima od poplava (u potpunosti u skladu sa smjernicama o izvještavanju iz Direktive o poplavama) te uspješnu integraciju postojećih aplikacija za upravljanje plovidbom (Nadzor sigurnosti plovidbe; Izrada plana obilježavanja rijeke Save i njenih plovnih pritoka) u geo bazu podataka Sava GIS-a. U vezi s razmjenom hidrometeoroloških podataka ostvaren je izuzetan napredak kroz Sava HIS, zahvaljujući povećanju broja hidroloških i meteoroloških stanica s kojih se dobivaju podaci te uspješnom

inkorporiranju Sava HIS-a u platformu Sava FFWS kao okosnicu sistema za razmjenu podataka u stvarnom vremenu.

Dužna pažnja posvećena je *međusektorskim i razvojnim pitanjima*. Savska komisija nastavila je s aktivnostima koje se temelje na (i) Zajedničkoj izjavi o regionalnoj saradnji na razvoju održivog turizma u slivu rijeke Save (2017.), kroz djelovanje radne grupe za razvoj održivog turizma; (ii) Zajedničkom akcionom planu za sliv rijeke Save (2017.), kroz blisku saradnju sa Svjetskom bankom u pripremi Programa za integrirani razvoj koridora rijeke Save i Drine; kao i (iii) Nexus aktivnostima za Savu i Drinu, u bliskoj saradnji s UNECE-om.

Na temelju analize nacionalnih izvještaja može se zaključiti da *glavne teškoće* u provođenju Okvirnog sporazuma koje i dalje postoje uključuju sljedeće, po redoslijedu važnosti: (i) manjak ljudskih resursa; (ii) pitanje finansijskih resursa; (iii) razlike u statusu država strana kad je riječ o obavezama prema Evropskoj uniji.

Imajući u vidu postojeće stanje provođenja *Okvirnog sporazuma*, kao i konkretna očekivanja koja su države strane iskazale u *nacionalnim izvještajima*, budući napori trebali bi se orijentirati na:

- dalje ulaganje napora u provođenju Sažetka mjera koji predstavlja sastavni dio Sava FRM plana, kako bi se pružio doprinos ostvarenju zajedničkih ciljeva u upravljanju rizicima od poplava;
- osiguranje prikladnih resursa za nastavak aktivnosti u idućem ciklusu planiranja upravljanja rizicima od poplava, počevši s ažuriranjem zajedničke Preliminarne procjene rizika od poplava u slivu rijeke Save;
- osiguranje održivog funkcioniranja Sava FFWS-a i njegovog daljeg razvoja, uključujući dalja poboljšanja zajedničkih hidroloških i hidrauličkih modela uključenih u sistem;
- pripremu 2. plana upravljanja slivom rijeke Save, nastavljajući pritom dijalog s relevantnim zainteresiranim stranama iz sektora plovidbe, hidroenergetike, poljoprivrede, očuvanja prirode i drugih relevantnih sektora, u svrhu dalje integracije privrednih, društvenih i ekoloških aspekata u planiranje upravljanja riječnim slivom;
- jačanje napora usmjerenih na obnovu i razvoj plovidbe na rijeci Savi i njenim plovnim pritokama kako bi se pružio doprinos daljem privrednom i društvenom razvoju regije, uz poseban naglasak na rješavanju najhitnijeg problema – cjelovitog deminiranja obala rijeke Save;
- osiguranje odgovarajućeg funkcionisanja i održavanja Sava GIS-a i Sava HIS-a te daljih nadogradnji tih sistema, uzimajući u obzir njihov značaj za razmjenu podataka i informacija među zemljama partnerima, kao i za prikladno planiranje u slivu;
- nastavak ulaganja napora u vezi s pitanjima održivog razvoja;
- dalje jačanje uključivanja zainteresovanih strana u sve procese u slivu, imajući u vidu primjere dobre prakse, poput novouspostavljenog foruma zainteresiranih strana u vezi s pitanjem plovidbe, kao i uključivanja mladih generacija putem Parlamenta mladih.

DODACI

DODATAK I. Popis tijela država strana nadležnih za implementaciju Okvirnog sporazuma

Br.	Institucija	Kontakt
Bosna i Hercegovina		
1	Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine	Trg Bosne i Hercegovine 1, 71000 Sarajevo Tel: +387 33 219 923
2	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine	Musala 9, 71000 Sarajevo Tel: +387 33 219 923
3	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske	Trg Republike Srpske 1, 78000 Banjaluka Tel: + 387 51 338 415
4	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Federacije BiH	Marka Marulića 2, 71000 Sarajevo Tel: +387 33 726 551
5	Ministarstvo prometa i komunikacija Republike Srpske	Trg Republike Srpske 1, 78000 Banjal Lka Tel: +387 51 339 404
6	Ministarstvo prometa i komunikacija Federacije BiH	Braće Fejića bb, 88000 Mostar Tel: +387 36 550 025
7	Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i ekologije Republike Srpske	Trg Republike Srpske 1, 78000 Banja Luka Tel: +387 51 339 487
8	Ministarstvo okoliša i turizma Federacije BiH	Marka Marulića 2, 71000 Sarajevo Tel: +387 33 726 700
9	Vlada Brčko distrikta BiH	Bulevar mira 1, 76100 Brčko Tel: +387 49 240-600
Republika Hrvatska		
1	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske	Prisavlje 14, 10000 Zagreb Tel: +385 1 6169 111
2	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike Republike Hrvatske	Radnička cesta 80, 10000 Zagreb Tel: +385 1 3717 111
Republika Srbija		
1	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije	Bulevar umetnosti 2a 11070 Novi Beograd Tel: +381 11 2013 360
2	Ministarstvo građevinarstva, prometa i infrastrukture Republike Srbije	Nemanjina 22-26, 11000 Beograd Tel: +381 11 3619 833
3	Ministarstvo vanjskih poslova Republike Srbije	Kneza Miloša 24-26, 11000 Beograd Tel: +381 11 3616 333
4	Ministarstvo zaštite okoliša Republike Srbije	Omladinskih brigada 1,

Br.	Institucija	Kontakt
		11070 Novi Beograd Tel: +381 11 3110 271
5	Republički hidrometeorološki zavod Srbije	Kneza Višeslava 66, 11000 Beograd Tel: +381 11 3050 864
6	Republički geodetski zavod	Bulevar vojvode Mišića 39, 11000 Beograd Tel: +381 11 265 22 22
Republika Slovenija		
1	Ministarstvo okoliša i prostornog planiranja Republike Slovenije	Dunajska cesta 47, 1000 Ljubljana Tel: +386 1 478 70 00
2	Ministarstvo vanjskih poslova Republike Slovenije	Prešernova cesta 25, 1000 Ljubljana Tel: +386 1 478 2000
3	Ministarstvo ekonomskog razvoja i tehnologije Republike Slovenije	Kotnikova 5, 1000 Ljubljana Tel: +386 1 400 33 11
4	Ministarstvo infrastrukture Republike Slovenije	Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana Tel: +386 1 478 80 00

DODATAK II. Popis članova i zamjenika članova Savske komisije

Ime i prezime	Pozicija	Institucija
Bosna i Hercegovina		
Igor Pejić	Član Savske komisije - Predsjedavajući Savske komisije	Ministarstvo komunikacija i prometa BiH
Boško Kenjić	Zamjenik člana Savske komisije	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
Republika Hrvatska		
Maja Markovčić Kostelac	Član Savske komisije <i>do 14. februara, 2019</i>	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske
Duška Kunštek	Član Savske komisije <i>od 14. februara, 2019</i>	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske
Elizabeta Kos	Zamjenik člana Savske komisije	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike Republike Hrvatske
Republika Srbija		
Nataša Milić	Član Savske komisije	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije, Republička direkcija za vode
Veljko Kovačević	Zamjenik člana Savske komisije	Ministarstvo graditeljstva, prometa i infrastrukture Republike Srbije
Republika Slovenija		
Mitja Bricelj	Član Savske komisije	Ministarstvo okoliša i prostornog planiranja Republike Slovenije
Marko Sotlar	Zamjenik člana Savske komisije	Ministarstvo vanjskih poslova Republike Slovenije

DODATAK III. Međunarodni sporazumi relevantni za sliv rijeke Save

Okvirni sporazum i protokoli										
Br.	Ugovor	Na snazi od	Dostupnost							
1.	Okvirni sporazum o slivu rijeke Save (Kranjska Gora, 2002.)	29. decembra 2004.	http://www.savacommission.org/dms/docs/dokumenti/documents_publications/basic_documents/fasrb_bih_bos.pdf							
2.	Protokol o režimu plovidbe uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save (Kranjska Gora, 2002.)	29. decembra 2004.	http://www.savacommission.org/dms/docs/dokumenti/documents_publications/basic_documents/protocol_on_navigation_regime_bih_bos.pdf							
3.	Protokol o sprječavanju zagađenja voda uzrokovano plovidbom uz okvirni sporazum o slivu rijeke Save (Beograd, 2009.)	8. oktobra 2017.	http://www.savacommission.org/dms/docs/dokumenti/documents_publications/basic_documents/protokol_o_sprjeavanju_zagaenja_voda_uslijed_plovidbe_uz_okvirni_sporazum_o_slivu_rijke_save_bosanski_bih_final.pdf							
4.	Protokol o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save (Gradiška, 2010.)	27. novembra 2015.	http://www.savacommission.org/dms/docs/dokumenti/documents_publications/basic_documents/protocols/protocol_on_flood_protection_to_the_fasrb/protocol_on_flood_protection_to_the_fasrb.pdf							
5.	Protokol o upravljanju nanosom uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save (Brčko, 2015.)	8. oktobra 2017.	http://www.savacommission.org/dms/docs/dokumenti/documents_publications/basic_documents/protocols/protocol_on_sediment_management.pdf							
Multilateralni sporazumi – pregled potpisnika i strana multilateralnih ugovora relevantnih za sliv rijeke Save										
Br.	Ugovor	Na snazi od	Slovenija		Hrvatska		BiH		Srbija	
			P	R	P	R	P	R	P	R
1.	Konvencija o močvarama koje su od međunarodnog značaja naročito kao staništa ptica močvarica (Ramsarska konvencija, 1971.)	•		•		•		•		•
2.	Konvencija o procjeni uticaja na okoliš preko državnih granica (Konvencija Espoo, 1991.)	•		•		•		•		•
3.	Protokol o strateškoj procjeni uticaja na okoliš uz Konvenciju o procjeni uticaja na okoliš preko državnih granica (Protokol SEA - Kijev, 2003.)	•		•		•		•		•
4.	Konvencija o zaštiti i korištenju prekograničnih vodotoka i međunarodnih jezera (Konvencija o vodama UN/ECE - Helsinki, 1992.)	•		•		•		•		•
5.	Protokol o vodi i zdravlju uz Konvenciju o zaštiti i korištenju prekograničnih vodotoka i međunarodnih jezera iz 1992. g. (London, 1999.)	•	•			•		•		•
6.	Konvencija o prekograničnim efektima industrijskih nesreća (Helsinška konvencija, 1992.)	•		•		•		•		•

7.	<i>Protokol o građanskoj odgovornosti i naknadi štete uzrokovane prekograničnim efektima industrijskih nesreća na prekograničnim vodama (Kijev, 2003., u okviru UN/ECE Konvencije o vodama i Helsinške konvencije – industrijske nesreće)</i>	—							
8.	<i>Konvencija o pristupu informacijama, učešću javnosti u odlučivanju i pravu na pravnu zaštitu u pitanjima okoliša (Aarhuška konvencija, 1998.)</i>	•		•		•		•	•
9.	<i>Protokol o registru ispuštanja i prijenosa zagađujućih tvari (Kijev, 2003.)</i>	•		•		•	•		•
10.	<i>Konvencija o saradnji na zaštiti i korištenju rijeke Dunav (Sofija, 1994.)</i>	•		•		•		•	•
11.	<i>Konvencija o režimu plovidbe na Dunavu (Beogradska konvencija, 1948.)</i>	•				•			•
12.	<i>Budimpeštanska konvencija o ugovoru o prijevozu robe unutrašnjim vodnim putevima (CMNI, 2001.)</i>	•				•			•
13.	<i>Evropski sporazum o glavnim unutrašnjim vodnim putevima od međunarodnog značaja (AGN, 1996.)</i>	•				•		•	•
14.	<i>Evropski sporazum o međunarodnom prevozu opasnih materija unutrašnjim plovim putevima (ADN, 2000)</i>	•				•			•
Napomena: P – potpisan; R – ratificiran.									

Bilateralni sporazumi važni za sliv rijeke Save u smislu člana 29. stava 3. Okvirnog sporazuma			
Bilateralni sporazumi između Republike Hrvatske i Republike Slovenije			
Naziv	Potpisan	Privremena primjena	Stupio na snagu
<i>Ugovor Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije o uređenju vodoprivrednih odnosa</i>	25. oktobra 1996.		19. marta 1998.
<i>Pravilnik Stalne hrvatsko-slovenske komisije za vodoprivredu</i>	25. oktobra 1996.		19. marta 1998.
<i>Sporazum između Vlade Republike Slovenije i Vlade Republike Hrvatske o saradnji u zaštiti od prirodnih i civilizacijskih katastrofa</i>	22. septembra 1997.		1. novembra 1999.
Bilateralni sporazumi između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske			
Naziv	Potpisan	Privremena primjena	Stupio na snagu
<i>Ugovor između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o uređenju vodoprivrednih odnosa</i>	11. jula 1996.		31. januara 1997.
<i>Protokol o uspostavi plovidbe na unutrašnjim plovim putevima rijeke Save i njezinim pritokama između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske</i>	16. oktobra 1998.		15. novembra 1998.
<i>Sporazum između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o saradnji u zaštiti od prirodnih i civilizacijskih katastrofa</i>	1. juna 2001.	1. juna 2001.	

<i>Ugovor između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o plovidbi plovnim putevima unutrašnjih voda i njihovom obilježavanju i održavanju</i>	20. februara 2004.		6. novembra 2009.
<i>Sporazum između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o načinu finansiranja izrade glavnog projekta, te vođenja upravnih postupaka za procjenu uticaja na okoliš i ishođenje lokacijskih dozvola, saglasnosti i građevinskih dozvola za projekat "Obnova i modernizacija vodnog puta rijeke Save od Račinovaca do Siska"</i>	1. decembra 2010.	1. decembra 2010.	
<i>Ugovor između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o pravima i obavezama korištenja voda iz javnih sistema vodosnabdjevanja presječenih državnom granicom</i>	6. jula 2015.		9. februara 2016.
Bilateralni sporazum između Republike Hrvatske i Republike Srbije			
Naziv	Potpisan	Privremena primjena	Stupio na snagu
<i>Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Srbije o plovidbi vodnim putevima na unutrašnjim vodama i njihovom tehničkom održavanju</i>	13. oktobra 2009.		30. jula 2010.
Bilateralni sporazum između Bosne i Hercegovine i Republike Srbije			
Naziv	Potpisan	Privremena primjena	Stupio na snagu
<i>Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o plovidbi plovnim putevima na unutrašnjim vodama i njihovom tehničkom održavanju</i>	4. maja 2012.		22. februara 2013.
Bilateralni sporazum između Republike Hrvatske i Crne Gore			
Naziv	Potpisan	Privremena primjena	Stupio na snagu
<i>Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Crne Gore o uređenju vodoprivrednih odnosa</i>	4. septembra 2007.		12. aprila 2008.
Bilateralni sporazum između Republike Srbije i Crne Gore			
Naziv	Potpisan	Privremena primjena	Stupio na snagu
<i>Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o saradnji u zaštiti od prirodnih i drugih katastrofa</i>	4. oktobra 2010.		

DODATAK IV. Popis projekata u vezi s Okvirnim sporazumom

Popis projekata u vezi s Okvirnim sporazumom koji su provedeni ili u toku za vrijeme izvještajnog perioda							
Br.	Naziv projekta		Status	Napomena o statusu/ period implementacije	Vodeći partner(i) / konsultant	Budžet (k€a)	Izvor finansiranja
1.	Prema praktičnim smjernicama za održivo upravljanje nanosom uz korištenje sliva rijeke Save kao oglednog primjera		U toku	Započeo u aprilu 2012.; Završeni koraci: 1. SSM kurs-1. dio; 2. Primjena smjernica: u toku; 3. SSM kurs, 2. dio - u toku iznalaženje sredstava; 4. Nastavak primjene smjernica – još nije započeo; 5. Završna radionica - planirano nakon završetka prethodnih koraka.	UNESCO, ISRBC	225.0	UNESCO, Sed-Net
2.	Procjena povezivanja sektora voda-hrana-energetika-ekosistemi i korist od prekogranične saradnje u području voda u slivu rijeke Drine - follow up		U toku	2019-2020	UNECE	N/A	Vlada Italije
3.	2. faza potpore Vlade SAD-a aktivnostima modeliranja poplava u slivu rijeke Save (uključujući projekat Sava LiDAR i nabavku IT opreme)		Implementiran	Započeo u decembru 2014.; Hidrološki model, hidraulički model, LiDAR podatci, IT oprema dostavljeni državama stranama.	USACE, ISRBC	N/A	Vlada SAD
4.	Unaprjeđenje zajedničkih aktivnosti na upravljanju poplavama u slivu rijeke Save	Izrada plana upravljanja rizicima od poplava za sliv rijeke Save - Sava FRMP	Implementiran	Započeo u martu 2017.; Finalni Nacrt Sava FRMP i prateći dokumenti pripremljeni, prevedeni i dostavljeni za odobrenje; baza podataka Sava GIS FRMP modula provedena uključujući tehničku i korisničku dokumentaciju; Štampanje i diseminacija poslije zvaničnog odobrenja Sava FRMP od strane država strana i Crne Gore.	EPTISA Servicios de Ingenieria S.L, ES	Procjena 2,000.0	Svjetska banka putem WBIF
		Izrada sistema za prognozu i upozorenje na poplave u slivu rijeke Save - Sava FFWS	Implementiran	Započeo u junu 2016.; 3 radne verzije, Verzija 1.0 uključujući testiranje i verziju 2.0 provedene i predate državama stranama i Crnoj Gori zajedno sa tehničkom i korisničkom dokumentacijom; nadograđen je Sava HIS; Radionice i treninzi korisnika provedeni; Izrađen je Memorandum o razumijevanju o saradnji	Deltares, NL; Royal Haskoning DHV, NL; Eptisa, ES; HEIS, BA		

Popis projekata u vezi s Okvirnim sporazumom koji su provedeni ili u toku za vrijeme izvještajnog perioda						
Br.	Naziv projekta	Status	Napomena o statusu/ period implementacije	Vodeći partner(i) / konsultant	Budžet (k€a)	Izvor finansiranja
			na redovnom funkcionisanju i održavanju Sava FFWS. Potpisivanje se očekuje na 8. sastanku Strana			
5.	Održiva holistička obnova historijskog okruženja kroz tehnološko unapređenje i otpornost u zajednici - SHELTER	U toku	Započeo u junu 2019. Razdoblje implementacije 4 godine. Početni sastanak održan 13.-14. juna 2019. godine.	Tecnalia (ES)/ ISRBC je projektni partner	5,999 (ISRBC 209)	EU fondovi (H2020)
6.	Obnova plovnog puta rijeke Save na sektoru Jaruge - Novi Grad	U toku	Ugovor o pripremi projektne dokumentacije i EIA potpisan 20. decembra 2018. godine. Početni sastanak održan 4. februara 2019.	IGH d.o.o., Zagreb Hidrokonzalt d.o.o., Zagreb Elektroprojekt d.d., Zagreb	648,8	EC (CEF HR)
7.	Implementacija RIS-a na rijeci Savi	U toku	U Srbiji, implementirano	Plovput, RS	~ 1,100.0	EC
			U Hrvatskoj implementacija dovršena u 2016.	RGO komunikacije, HR	1,360.0	EC (IPA HR)
			U BiH, prikupljanje sredstava u toku		240.0	HR

Popis projektnih prijedloga u vezi s Okvirnim sporazumom pripremljenih za vrijeme izvještajnog perioda						
Br.	Naziv projekta	Trajanje (god.)	Budžet (k€a)	Mogući izvori finansiranja	Vodeći partner/ uloga ISRBC	Status
1.	Razvoj tehničke osnove za međunarodno planiranje upravljanja riječnim slivom u slivu rijeke Save: Inovativno popunjavanje praznina u prekograničnom upravljanju vodama	2.5	2,335	EEA i Norveški grant fond	Institut za okoliš (SK)/ ISRBC je stručni partner	Prijedlog koncepta projekta pripremljen i poslan na 1. poziv za prijedloge EEA i Norveškog grant fonda (rok 1. juli 2018.). Prijedlog je prošao prvi stepen evaluacije. Puni projektni prijedlog je potrebno dostaviti do 4. jula 2019.
2.	Učinkovite, inovativne i regionalno usklađene nacionalne procedure upozorenja o poplavama u slivu rijeke Save - SAVA WAPROC	3	~ 2,220	EEA i Norveški grant fond EU fondovi WBIF	Ministarstvo okoliša i prostornog planiranja (SI)/ ISRBC je stručni partner	Prijedlog koncepta projekta pripremljen i poslan na 1. poziv za prijedloge EEA i Norveškog grant fonda. Nije izabran za 2. fazu.
3.	Međusektorski pristup s hidroenergetskim i navigacijskim sektorima za operativne mjere sprječavanja poplava u slivu rijeke Save - INAS	2,5	1,400	EU fondovi (npr. DTP)	Institut za vode Republike Slovenije/ ISRBC je projektni partner	Projektni prijedlog dostavljen na 3. poziv DTP u martu 2019.
4.	Sigurnosno upravljanje onečišćenjem voda u slivu rijeke Save - WACOM	2.5	~1,700	EU fondovi (npr. DTP), GEF	Univerzitet u Ljubljani/ ISRBC je projektni partner	Projektni prijedlog dostavljen na 3. poziv DTP u martu 2019.
5.	Inovacija Dunav Ecotour	2.5	~ 1,200	EEA i Norveški grant fond	Direktorat nacionalnog parka Ferto-Hansag (HU)/ ISRBC je stručni partner	Prijedlog koncepta projekta pripremljen i poslan na 1. poziv za prijedloge EEA i Norveškog grant fonda. Nije izabran za 2. fazu.
6.	Dunavski EcoTOURizam	2.5	~ 2,000	EU fondovi (npr. DTP)	Europsko društvo za divljinu (AT)/ ISRBC je projektni partner	Projektni prijedlog dostavljen na 3. poziv DTP u martu 2019.
7.	Balkanski bicikl: Savska biciklistička staza u srcu Balkana		~ 2,000	EU fondovi (npr. DTP)	Regionalna razvojna agencija Posavje (SI)/ ISRBC je pridruženi projektni partner	Projektni prijedlog dostavljen na 3. poziv DTP u martu 2019.

DODATAK V. Odabrani događaji koje je organizovala ili suorganizovala Savska komisija za vrijeme izvještajnog perioda

Datum	Sastanak	Mjesto	Organizator
16. aprila 2018.	Sastanak sa Švicarskom agencijom za razvoj i saradnju (SDC)	Zagreb	ISRBC
10. maja 2018.	Sastanak sa US EPA i REC	Zagreb	ISRBC
15.-17. maja 2018.	Sava HEC RAS radionica	Zagreb	ISRBC, Vlada SAD-a
18. maja 2018.	Svečanost povodom zaključenja podrške Vlade SAD-a	Zagreb	ISRBC, Veleposlanstvo SAD-a
21. maja 2018.	1. sastanak predstavnika država u vezi post-projektne organizacije Sava FFWS	Zagreb	ISRBC
24.-25. maja 2018.	Radionica o adaptaciji na klimatske promjene	Zagreb	ISRBC, ICPDR
1.-2. juna 2018.	7. Parlament mladih	Bohinj	ISRBC
7. juna 2018.	7. sastanak Strana	Bled	ISRBC, Vlada Slovenije
12. juna 2018.	2. sastanak predstavnika država u vezi post-projektne organizacije Sava FFWS	Zagreb	ISRBC
3.-4. jula 2018.	49. sjednica Savske komisije	Karlovac	ISRBC
9. septembra 2018.	Pripremni sastanak o Protokolu o izvanrednim situacijama	Zagreb	ISRBC
10. septembra 2018.	Okrugli sto o potrebi sklapanja Protokola o prekograničnim uticajima	Zagreb	ISRBC
13.-14. septembra 2018.	9. sastanak za provođenje Zajedničke izjave o vodećim načelima za razvoj unutrašnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav	Beč	ISRBC, ICPDR, DC
4. oktobra 2018.	1. sastanak radne grupe (TG) za post-projektну organizaciju Sava FFWS	Zagreb	ISRBC
25. oktobra 2018.	Završni događaj Sava FFWS projekta	Zagreb	ISRBC, WB, Deltares
29.-30. oktobra 2018.	13. sastanak s kapetanima kapetanija s rijeke Save	Bajina Bašta	ISRBC

Datum	Sastanak	Mjesto	Organizator
7.-9. novembra 2018.	Studijska posjeta članova Konsultacionog mehanizma za sistem akvifera sjeverozapadne Sahare	Zagreb	ISRBC, GWP-Med
13. novembra 2018.	2. sastanak radne grupe (TG) za post-projektnu organizaciju Sava FFWS	Zagreb	ISRBC
14.-15. novembra 2018.	Radionica Foruma zainteresovanih strana o Nacrtu Sava FRMP	Beograd	ISRBC, WB, Eptisa
23. novembra 2018.	Sastanak o obilježavanju i izvještavanju o uslovima plovidbe na rijeci Savi na zajedničkom sektoru BiH i Hrvatske	Sl. Brod	ISRBC
4.-5. decembra 2018.	50. sjednica Savske komisije	Zagreb	ISRBC
25. januara 2019.	3. sastanak radne grupe (TG) za post-projektnu organizaciju Sava FFWS	Zagreb	ISRBC
12. februara 2019.	4. sastanak radne grupe (TG) za post-projektnu organizaciju Sava FFWS	Zagreb	ISRBC
20.-21. februara 2019.	Regionalna radionica o izazovima i potrebama sektora voda i poljoprivrede	Zagreb	ISRBC, ICPDR, Hrvatske vode
25.-26. februara 2019.	Sastanak sekretarijata ICPDR i Savske komisije	Karlovac	ISRBC
28. februara 2019.	7. sastanak Odbora za plovidbu	Zagreb	ISRBC
5.-6. marta 2019.	51. sjednica Savske komisije	Zagreb	ISRBC
27.-28. marta 2019.	Studijska posjeta predstavnika sektora vodoprivrede iz Poljske	Zagreb	ISRBC
9.-10. aprila 2019.	Međunarodno studijsko putovanje ključnih zainteresovanih strana projekta Kura II	Zagreb	ISRBC
15. maja 2019.	Studijska posjeta delegacije iz Centralne Azije	Zagreb	ISRBC
22. maja 2019.	Forum zainteresovanih strana projekta „Jaruge – Novi Grad“	Zagreb	ISRBC
28. maja 2019.	5. sastanak radne grupe (TG) za post-projektnu organizaciju Sava FFWS	Zagreb	ISRBC
31. maja - 1. juna 2019.	8. Parlament mladih	Kumrovec	ISRBC
11.-12. juna 2019.	Radionica Drina nexus follow-up projekta	Zagreb	ISRBC

DODATAK VI. Popis skraćenica

AEWS	Sistem ranog upozoravanja na opasnost od incidenata <i>Accident Emergency Warning System</i>
AMI	Područja od zajedničkog interesa (za zaštitu od poplava) <i>Area of mutual interest (for flood protection)</i>
APC	Sprječavanje i kontrola incidenata <i>Accident Prevention and Control</i>
ARSO	Agencija za zaštitu okoliša Republike Slovenije <i>Agencija Republike Slovenije za okolje</i>
BA ili BiH	Bosna i Hercegovina
CESNI	Evropski odbor za izradu nacrt standarda u unutrašnjoj plovidbi <i>European Committee for drawing up standards in the field of inland navigation</i>
CEVNI	Europski pravilnik za plovidbu <i>European Code for Navigation</i>
DC	Dunavska komisija <i>Danube Commission</i>
DHMZ	Državni hidrometeorološki zavod (Republika Hrvatska)
DTP	Dunavski transnacionalni program <i>Danube Transnational Programme</i>
EC	Europska komisija <i>European Commission</i>
EEA	Evropski privredni prostor <i>European Economic Area</i>
EG	Stručna skupina <i>Expert group</i>
Espoo Convention	Konvencija o procjeni uticaja na okoliš preko državnih granica <i>Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context</i>
EU	Evropska unija <i>European Union</i>
FASRB	Okvirni sporazum o slivu rijeke Save (Okvirni sporazum) <i>Framework Agreement on the Sava River Basin</i>
FEWS	Sistem za rano upozorenje na poplave <i>Flood Early Warning System</i>
FFWS	Sistem za prognozu poplava i upozoravanje na poplave <i>Flood Forecasting and Warning System</i>
FHMZ	Federalni hidrometeorološki zavod (Bosna i Hercegovina)
FP	Sprječavanje poplava
FRM	Upravljanje rizicima od poplava <i>Flood Risk Management</i>
FY	Finansijska godina <i>Financial Year</i>
GEF	Program (Fond) za zaštitu okoliša <i>Global Environment Facility</i>
GIS	Geografski informacioni sistem <i>Geographic Information System</i>
GWP CEE	Regionalno partnerstvo Globalnog partnerstva za vode za Srednju i Istočnu Europu

GWP-Med	<i>Regional Partnership of GWP for Central and Eastern Europe</i> Sredozemno regionalno partnerstvo Globalnog partnerstva za vode <i>Mediterranean Regional Partnership of GWP</i>
HIS	Hidrološki informacioni sistem <i>Hydrological Information System</i>
HR	Republika Hrvatska
ICPDR	Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav <i>International Commission for the Protection of the Danube River</i>
INBO	Međunarodna mreža riječnih komisija <i>International Network of Basin Organizations</i>
IPA	Instrument predpristupne pomoći <i>Instrument for Pre-Accession Assistance</i>
ISRBC	Međunarodna komisija za sliv rijeke Save (Savska komisija) <i>International Sava River Basin Commission</i>
JPA SRB	Zajednički akcioni plan za sliv rijeke Save <i>Joint Plan of Actions for the Sava River Basin</i>
LiDAR	Svjetlosna detekcija i klasifikacija (optički ili laserski radar) <i>Light Detection and Ranging</i>
LNG	Ukapljeni zemni-prirodni plin <i>Liquefied natural gas</i>
ME	Crna Gora <i>Montenegro</i>
NAV	Plovidba <i>Navigation</i>
NGO	Nevladino udruženje <i>Non-Governmental Organization</i>
NHMS	Nacionalna hidrometeorološka služba <i>National Hydro-Meteorological Service</i>
PIAC	Glavni međunarodni centar za uzbunjivanje <i>Principal International Alert Centre</i>
RBM	Upravljanje riječnim slivom <i>River Basin Management</i>
RBMP	Plan upravljanja riječnim slivom <i>River Basin Management Plan</i>
RCC	Regionalno vijeće za saradnju <i>Regional Cooperation Council</i>
REC	Regionalni centar zaštite okoliša <i>Regional Environmental Center</i>
RHMZ	Republički hidrometeorološki zavod (Republika Srbija)
RIS	Riječni informacioni servisi <i>River Information Services</i>
RS	Republika Srbija
SI	Republika Slovenija
UNECE	Ekonomska komisija Ujedinjenih naroda za Europu <i>United Nations Economic Commission for Europe</i>
UNESCO	Organizacija Ujedinjenih naroda za obrazovanje, nauku i kulturu <i>United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization</i>
USACE	Inženjerijski korpus Vojske Sjedinjenih Američkih Država <i>United States Army Corps of Engineers</i>
U.S. Gov	Vlada Sjedinjenih Američkih Država (Vlada SAD) <i>Government of the United States of America</i>
WB	Svjetska banka <i>World Bank</i>

WBIF	Okvir za investicije na Zapadnom Balkanu <i>Western Balkans Investment Framework</i>
WMO	Svjetska meteorološka organizacija <i>World Meteorological Organization</i>
WWF	Svjetska organizacija za zaštitu prirode <i>World Wide Fund For Nature</i>
ZHMS	Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju (Crna Gora)